

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2022-04-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [82-3260](#), i. k. 1061010ISTA000X-764

Nauja redakcija nuo 2014-11-01:

Nr. [XII-939](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-17, i. k. 2014-07685

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO
ĮSTATYMAS

2006 m. liepos 13 d. Nr. X-764

Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimo ir planavimo bendruosius reikalavimus, kad būtų išvengta neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai, užtikrintas nepertraukiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas, užtikrinta visuomenės poreikius atitinkanti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir sudarytos sąlygos fiziniams ir juridiniams asmenims gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja asmenų santykius, atsirandančius tiekiant geriamąjį vandenį, tvarkant nuotekas, kad būtų užtikrinta abonentų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, nuotekų tvarkymo paslaugas teikiančių asmenų teisėtų interesų apsauga ir ginamos vartotojų teisės.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Abonentas** – fizinis arba juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, perkantys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas verslo reikmėms ar ūkinei veiklai vykdyti ir su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkytoju sudarę geriamojo

vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungę nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar išleidžiantys paviršines nuotekas į šių nuotekų tvarkytojo paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas.

2. **Aglomeracija** – urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kurioje geriamasis vanduo tiekiamas ar numatomas tiekti centralizuota geriamojo vandens tiekimo sistema arba išgaunamas individualiai, o susidarančios ar galinčios susidaryti nuotekos surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis arba sutvarkomos nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginiais.

3. **Asmuo** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, užsienio valstybės juridinis asmuo arba organizacija ar jų padalinys.

4. **Bazinis nuotekų užterštumas** – nuotekų teršalų koncentracija, atitinkanti didžiausią leidžiamą buitinių ir paviršinių nuotekų teršalų koncentraciją.

5. **Centralizuotoji geriamojo vandens tiekimo sistema** – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdynų sistema, kuria tiekiamas geriamasis vanduo miestams, miesteliams, kaimams.

6. **Centralizuotoji nuotekų surinkimo sistema** – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdynų sistema, į kurią patenkančios nuotekos nukreipiamos į miestų, miestelių, kaimų nuotekų valymo įrenginius.

7. **Garantinis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas** – savivaldybės institucija, vykdanči garantinį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui sustabdomas ar panaikinamas veiklos licencijos galiojimas.

8. **Garantinis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas** – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas, vykdomas savivaldybės institucijos, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui sustabdomas ar panaikinamas veiklos licencijos galiojimas.

9. **Geriamojo vandens apskaitos prietaisai** – abonentų ir (arba) vartotojų sunaudoto geriamojo vandens kiekio matavimo priemonės, pagal kurių rodmenis atsiskaitoma su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju už sunaudotą geriamąjį vandenį.

10. **Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas** – juridinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka tiekiantis geriamąjį vandenį ir (arba) teikiantis nuotekų tvarkymo paslaugas ir turintis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

11. **Geriamojo vandens tiekimas** – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdoma veikla, apimanti technines, organizacines ir ekonomines priemones, reikalingas geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, pristatyti ir parduoti abonentams ir (arba) vartotojams.

12. **Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra** – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vandens ėmimo, gerinimo įrenginiai, siurblinės, vamzdynai, šuliniai, geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai, jų plombos ir kiti objektai) geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, laikyti, tiekti ir geriamojo vandens apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros.

13. **Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklos planas** – veiklos planavimo dokumentas, kuris sudaromas ne trumpesniam kaip trejų metų laikotarpiui ir kuriame numatomos geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos plėtros kryptys, terminai ir reikalingos investicijos.

14. **Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešojo sutartis** – geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sutartis, kurią viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas teisės aktų nustatyta tvarka privalo sudaryti su visais asmenimis, kurie kreipiasi.

15. **Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas** – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos aglomeracijos, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys, nurodomos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapai (eiga, eiliškumas) ir finansavimo šaltiniai.

16. **Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina** – trejų metų reguliavimo laikotarpiui nustatyta geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką, antraisiais ir trečiaisiais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų kainą.

17. **Geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo riba** – geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui ar vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto riba (vandentiekio šulinys, sklypo riba ar statinio ar daugiabučio namo įvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategoriją) ir prasideda geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra ir kurioje geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas perduoda saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį abonentui ir (arba) vartotojui.

18. **Gyventojų ekvivalentas** – sutartinis vienetas taršos nuotekomis šaltinio dydžiu išreikšti. Vienas gyventojų ekvivalentas reiškia taršos šaltinį, kuriame per parą susidarančiose nuotekose esantiems organiniams teršalams biologiškai suskaidyti deguonies poreikis (BDS5) yra 60 gramų.

19. **Individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas** – teisės aktų nustatyta tvarka geriamojo vandens ėmimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais ir naudojimas asmeninėms, šeimos, namų ūkio reikmėms arba ūkinei komercinei veiklai vykdyti. Individualiai išgautas geriamasis vanduo negali būti skiriamas viešosioms geriamojo vandens tiekimo paslaugoms teikti.

20. **Individualusis nuotekų tvarkymas** – teisės aktų nustatyta tvarka namų ūkio nuotekų arba nuotekų, susidarančių vykdant ūkinę komercinę veiklą, išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukauptų nuotekų perdavimas arba geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui arba nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčiam asmeniui.

21. **Nepertraukiamas geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas** – nuolatinis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymas laikantis teisės aktuose numatytų kiekio, slėgio, reguliarumo ir kokybės reikalavimų, taip pat Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinių sąlygų.

22. **Nuotekos** – buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje naudotas vanduo, taip pat kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai, išskyrus vandenį iš žaliųjų plotų, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenų) vanduo, kurį asmuo teisės aktų nustatyta tvarka išleidžia į aplinką tam skirtais inžineriniais įrenginiais ar kitaip arba atiduoda tvarkyti.

23. **Nuotekų apskaitos prietaisai** – abonentų ir (arba) vartotojų išleistų nuotekų kiekio matavimo priemonės, pagal kurių rodmenis atsiskaitoma su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju už išleistas nuotekas (išskyrus paviršines nuotekas).

24. **Nuotekų atidavimo riba** – nuotekų tvarkymo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui ar vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto riba (nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblynė (esant slėginei nuotekų linijai), individualaus namo nuotekų valykla, sklypo riba ar statinio ar daugiabučio namo nuotekų išvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategoriją) ir prasideda geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir kurioje abonto ir (arba) vartotojo išleidžiamos nuotekos atiduodamos geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui ir pastarajam tenka atsakomybė už jų tvarkymą.

25. **Nuotekų transportavimo paslaugų teikimas** – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas individualiųjų nuotekų surinkimas, transportavimas ir išleidimas į geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančią ar kitaip valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą.

26. **Nuotekų tvarkymas** – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (arba) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas.

27. **Nuotekų tvarkymo infrastruktūra** – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas, atskiros komplekso dalys, skirtos nuotekoms surinkti, laikyti, transportuoti, valyti, tirti ir jų apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

28. **Nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas** – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdomas abonentų ir (arba) vartotojų nuotekų tvarkymas pagal sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, nuotekų tvarkymas pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas, kai abonentų ar vartotojų nuotekų šalinimo įrenginiai prijungti prie nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kurią naudoja geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar paviršinių nuotekų tvarkytojas.

29. **Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginiai** – įrenginiai, kuriais valomos ir (arba) kuriuose kaupiamos nuotekos.

30. **Nuotekų valymo kaina už padidėjusią ir savitąją nuotekų taršą** – konkretiems abonentams apskaičiuota papildoma kaina už nuotekų valymą, kai abonentų nuotekų teršalų koncentracijos yra didesnės už nustatytas bazines koncentracijas ir (arba) kurių sudėtyje yra savitosios nuotekų taršos komponentų.

31. **Paviršinės nuotekos** – ant urbanizuotos teritorijos paviršiaus (išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas) patenkantis kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai) vanduo, kurį teritorijos valdytojas (abonentas), naudodamas paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, surenka ir pašalina į

aplinką arba išleidžia į kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas (perduoda paviršinių nuotekų tvarkytojui).

32. **Paviršinių nuotekų atidavimo riba** – paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo nekilnojamojo turto riba (sklypo riba) ir prasideda paviršinių nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir kurioje abonto paviršinės nuotekos atiduodamos paviršinių nuotekų tvarkytojui ir pastarajam tenka atsakomybė už jų tvarkymą.

33. **Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina** – trejų metų reguliavimo laikotarpiui abonentams nustatyta paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką, antraisiais ir trečiaisiais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainą.

34. **Paviršinių nuotekų tvarkytojas** – savivaldybės kontroliuojama įmonė, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijusi teisę ir pareigą tvarkyti paviršines nuotekas savivaldybės teritorijoje.

35. **Regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas** (toliau – regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas) – viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, teikiantis paslaugas daugiau kaip vienos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione esančios savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje.

36. **Reguliavimo apskaitos sistemos patikra** – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui auditoriaus, audito įmonės pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos tam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui motyvuotu sprendimu nustatytą reikalavimą teikiama paslauga, kurią atlikus pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą techninę užduotį pateikiama reguliavimo apskaitos sistemos patikros ataskaita ir (ar) išvada.

37. **Reguliuojamoji veikla** – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veikla, kuriai taikomos valstybės reguliuojamos kainos ir kuriai (išskyrus paviršinių nuotekų tvarkymą) reikalinga licencija.

38. **Reguliuojamosios veiklos ataskaitos** – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai teikiamos vykdomos veiklos ataskaitos, kurios rengiamos vadovaujantis reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimais ir geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir kuriose parodomas apskaitos atskyrimas ir sąnaudų paskirstymas pagal veiklas.

39. **Reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra** – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui auditoriaus, audito įmonės kasmet teikiama paslauga, kurią atlikus pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą ar pratęstą galioti techninę užduotį pateikiama reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada.

40. **Savitoji nuotekų tarša** – teršiančių medžiagų, kurių bazinė koncentracija, vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintu Nuotekų valymo kainos už padidėjusią ir savitąją taršą skaičiavimo tvarkos aprašu, nebuvo nustatyta ir kurių koncentracija viršija Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytas ribines koncentracijas medžiagų, išleidžiamų į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuotekų surinkimo sistemą, ir didžiausias leidžiamas koncentracijas medžiagų, išleidžiamų į gamtinę aplinką, buvimas į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą išleidžiamose nuotekose.

41. **Taršos šaltinis** – aplinką teršiantis infrastruktūros objektas.

42. **Techninė užduotis** – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos kasmet iki kovo 31 dienos tvirtinamas ar pratęsiamas galioti dokumentas, o atliekant reguliavimo apskaitos sistemos patikrą šio įstatymo 33 straipsnio 11 dalyje nustatytais atvejais Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos tvirtinamas dokumentas, kuriame nurodomi konkretūs Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti tarptautiniai užtikrinimo užduočių, tarptautiniai peržiūros užduočių, tarptautiniai susijusių paslaugų standartai ir susiję praktiniai nurodymai (toliau – profesiniai standartai) arba tarptautiniai audito standartai, kuriais vadovaujantis turi būti atliekama geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikra ir šių patikros paslaugų reikalavimai ir (ar) apimtis.

43. **Urbanizuotos teritorijos paviršiaus valdytojas** – abonentas, nuosavybės teise valdantis ar kitaip naudojantis teritoriją, kurioje susidaro paviršinės nuotekos.

44. **Vartotojas** – fizinis asmuo, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas ne verslo, bet asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms ir sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

45. **Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas** – valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė.

46. **Viešasis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas** – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje ir (arba) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione.

47. **Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regionas** (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo regionas) – teritorija, atitinkanti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme nustatytą Lietuvos Respublikos teritorijos aukštesnįjį administracinį vienetą – apskritį ir jos ribas, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą.

48. **Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija** (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas plotas, kuriame savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą.

49. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2897](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10871

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

ANTRASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO REGULIAVIMAS

4 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo institucijos

Geriamojo vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka reguliuoja:

- 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė);
- 2) Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija);
- 3) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija);
- 4) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
- 5) Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;
- 6) savivaldybių institucijos;
- 7) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

5 straipsnis. Vyriausybės kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Vyriausybė:

- 1) formuoja geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo valstybinio reguliavimo politiką;
- 2) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisykles;
- 3) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas;
- 4) tvirtina Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašą;
- 5) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašą;
- 6) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Aplinkos ministerijos kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Aplinkos ministerija:

- 1) tvirtina teisės aktus, nustatančius geriamojo vandens išgavimo, naudojimo ir nuotekų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimus, prižiūri, kaip šie reikalavimai įgyvendinami;
- 2) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisykles;
- 3) nustato išgauto geriamojo vandens, išleidžiamų nuotekų ir teršalų apskaitos tvarką;
- 4) tvirtina Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisykles;
- 5) nustato Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimus;
- 6) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisykles;

- 7) tvirtina Nuotekų tvarkymo reglamentą ir Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentą;
- 8) nustato Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimus;
- 9) tvirtina Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašą;
- 10) tvirtina Gręžinių geriamajam vandeniui tiekti projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašą;
- 11) koordinuoja finansinės paramos iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos fondų ir kitų finansavimo šaltinių skyrimą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai;
- 12) koordinuoja kitų valstybės ir savivaldybių institucijų veiklą, kad būtų įgyvendinti šio įstatymo reikalavimai;
- 13) tvirtina aglomeracijų ribų nustatymo kriterijus;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

- 14) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

7 straipsnis. Sveikatos apsaugos ministerijos kompetencija geriamojo vandens tiekimo reguliavimo srityje

Sveikatos apsaugos ministerija:

- 1) nustato visuomenės sveikatos saugos ir kokybės reikalavimus geriamajam vandeniui;
- 2) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

8 straipsnis. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kompetencija geriamojo vandens tiekimo reguliavimo srityje

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:

- 1) Geriamojo vandens įstatymo nustatyta tvarka atlieka valstybinę geriamojo vandens saugos ir kokybės kontrolę;
- 2) nagrinėja abonentų ir vartotojų skundus dėl geriamojo vandens saugos ir kokybės;
- 3) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

9 straipsnis. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos kompetencija ir finansavimo tvarka geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

1. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija:

1) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką ir prižiūri, kaip ji taikoma;

2) tvirtina Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką ir prižiūri, kaip ji taikoma;

3) derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kainas ir prižiūri, kaip jos taikomos;

4) derina paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas ir prižiūri, kaip jos taikomos;

5) turi teisę savo sprendimu vienašališkai nustatyti geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas šio įstatymo 34 straipsnio 15 ir 16 dalyse nurodytais atvejais;

6) tvirtina reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimus ir (ar) metodą, ir (ar) modelį ir technines užduotis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

7) vadovaudamasi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėmis, išduoda geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijas, jas registruoja, įspėja apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir (arba) panaikinimą, panaikina licencijų galiojimą, sustabdo licencijų galiojimą, panaikina licencijų galiojimo sustabdymą, prižiūri, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;

8) nustato laikino atjungimo nuo (prijungimo prie) geriamojo vandens tiekimo tinklų paslaugų kainų nustatymo metodiką ir prižiūri, kaip ji taikoma;

9) *neteko galios 2019-05-02;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

10) nustato sankcijų skyrimo taisykles, skiria sankcijas už šio įstatymo nuostatų pažeidimus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

11) tvirtina Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos aprašą;

12) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos atskyrimo taisykles ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų sąvada;

13) tvirtina Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo informacijos teikimo taisykles;

14) tvirtina Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašą;

15) tvirtina Nuotekų valymo kainos už padidėjusią ir savitą taršą skaičiavimo tvarkos aprašą ir prižiūri, kaip jis taikomas;

16) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų lyginamosios analizės aprašą;

17) kiekvienais metais iki gruodžio 31 dienos įvertina, ar nustačius naujas kainas vartotojų kiekvieną mėnesį mokama suma už geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas neviršys 4 procentų vidutinių mėnesio šeimos pajamų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

18) tvirtina Geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo ir eksploatavimo užmokesčio apskaičiavimo metodiką ir prižiūri, kaip ji taikoma;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

19) atlieka geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos patikrinimus;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

20) vadovaudamasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principais bei investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir pagrįstumo įvertinimo kriterijais, tvirtina investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašą, derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijas;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

21) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

2. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veiklos finansavimo šaltiniai yra valstybės biudžeto asignavimai, tarp jų ir šio straipsnio 3 dalyje numatytos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pajamos. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos strateginiame veiklos plane numatytos ir vykdomos programos, įgyvendinamos siekiant šio įstatymo 1 straipsnyje nustatytų tikslų ir atliekant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriaus reguliavimą, finansuojamos iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pajamų, gautų šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

3. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pajamos ir jų naudojimo tvarka:

1) Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos kitų metų pajamas sudaro geriamojo vandens tiekėjų ir (arba) nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų 0,3 procento praėjusių

metų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklos pajamų. Šios pajamos turi sudaryti ne daugiau kaip 15 procentų kitais metais Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

2) šios dalies 1 punkte nustatyta tvarka apskaičiuotos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pajamos pripažįstamos geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis nustatant reguliuojamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas arba jų dalį;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

3) Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki kiekvienų metų kovo 31 dienos apskaičiuoja šios dalies 1 punkte nurodytas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pajamas ir informuoja geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus, paviršinių nuotekų tvarkytojus apie jų kiekvieną ketvirtį mokėtiną sumą. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nurodytą sumą privalo pervesti į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sąskaitą kiekvieną kalendorinių metų ketvirtį ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio paskutinės dienos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

4) geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams laiku nesumokėjusiems šios dalies 1 punkte nustatyta tvarka apskaičiuotos sumos, skaičiuojami 0,05 procento dydžio delspinigiai už kiekvieną praleistą mokėjimo termino dieną. Delspinigiai nėra pripažįstami geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis nustatant reguliuojamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas arba jų dalį. Delspinigių sumokėjimas neatleidžia nuo pareigos sumokėti visą laiku nesumokėtą sumą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

5) Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija pagal šią dalį gautas pajamas privalo pervesti į valstybės biudžetą ir tvarkyti Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka;

6) Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pajamos, gautos pagal šią dalį ir pervestos į valstybės biudžetą, gali būti naudojamos tik Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos strateginiame veiklos plane numatytoms ir vykdomoms programoms finansuoti.

TAR pastaba: Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki 2015 m. rugsėjo 1 d. apskaičiuoja 9 straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pajamas už 2015 m. laikotarpį nuo rugpjūčio 1 d. iki gruodžio 31 d. pagal 2014 m. geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo veiklos pajamas ir informuoja geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus apie jų kiekvieną likusį kalendorinių metų ketvirtį mokėtiną sumą. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nurodytą sumą privalo pervesti į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sąskaitą kiekvieną likusį kalendorinių metų ketvirtį ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio paskutinės dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1618](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-21, i. k. 2015-06063

10 straipsnis. Savivaldybių institucijų kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Savivaldybių:

1) tarybos tvirtina geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus;

2) administracijų direktoriai yra geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo organizatoriai;

3) tarybos, tvirtindamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus, sprendimu nustato aglomeracijų ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijų ribas;

4) tarybos paskiria viešuosius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus ir paveda viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą;

5) tarybos paskiria paviršinių nuotekų tvarkytojus ir paveda savivaldybių teritorijose vykdyti paviršinių nuotekų tvarkymą;

6) tarybos tvirtina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos planus;

7) tarybos, vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, nustato geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kainas;

8) tarybos, vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, nustato paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas;

9) tarybos organizuoja geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų, būtinų viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, perdavimą ar naudojimą;

10) tarybos, vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta Geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo, eksploatavimo užmokesčio apskaičiavimo metodika, tvirtina geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo, eksploatavimo užmokestį;

11) tarybos ar jų įgalios institucijos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, organizuoja geriamojo vandens tiekimą, paviršinių nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijoje;

12) tarybos vykdo viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui skirtos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininko teises ir pareigas arba savivaldybės valdomų įmonių, kurioms priklauso ši infrastruktūra, dalyvio teises ir pareigas;

13) administracijų direktoriai ar jų įgalios asmenys prižiūri ir užtikrina viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų sprendinių įgyvendinimą;

14) administracijų direktoriai ar jų įgalios asmenys koordinuoja ir prižiūri geriamojo vandens tiekimą, paviršinių nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijoje;

15) administracijų direktoriai ar jų įgalios asmenys užtikrina vandenviečių apsaugos zonų nustatymą teisės aktų nustatyta tvarka;

16) administracijų direktoriai ar jų įgalios asmenys teritorijų planavimo procedūrų metu prižiūri, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektai ir jų apsaugos zonos būtų išdėstyti komunikacijų koridoriuose arba būtų užtikrintos galimybės naudotis servituto teise, kai reikia prižiūrėti, keisti ir kitaip naudoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus;

17) administracijų direktoriai ar jų įgalios asmenys teikia informaciją apie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų įgyvendinimą ir informuoja visuomenę apie geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus, paviršinių nuotekų tvarkytojus, tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugų kokybę, sąlygas ir kainas;

18) administracijų direktoriai ar jų įgalios asmenys vykdo garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui sustabdomas ar panaikinamas veiklos licencijos galiojimas;

19) administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planavimo procedūrų metu užtikrina šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų įgyvendinimą;

20) siekiant užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo priežiūrą, administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys teikia duomenis aplinkos ministro nustatyta tvarka apie išduotus statybą leidžiančius dokumentus, kuriais leidžiama įrengti nuotekų valymo (ar) kaupimo įrenginius;

21) administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys kas 10 metų įvertina, ar geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose nustatytos aglomeracijų ribos atitinka realią situaciją ir, esant poreikiui, inicijuoja minėto plano keitimą;

22) administracijos direktoriai ar jų įgalioti asmenys turi atlikti savivaldybės teritorijoje nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginių inventorizaciją ir pateikti duomenis aplinkos ministro nustatyta tvarka;

23) institucijos atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

11 straipsnis. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba:

1) išankstinio ginčų sprendimo ne teisme tvarka nagrinėja vartotojų ginčus ir skundus dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo, geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos, vandentiekio avarijų, geriamojo vandens tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo ir sąskaitų pateikimo;

2) pagal kompetenciją dalyvauja derinant Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas;

3) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas ginant vartotojų teises geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje.

TREČIASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

12 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo planavimas

1. Savivaldybių institucijos, vykdydamos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose rengdamos

geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodant šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama ir numatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose arba rengiant kitą teritorijų planavimo dokumentą.

2. Savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Aglomeracijose turi būti planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje.

3. Kai aglomeracijoje centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimas neduos naudos aplinkai arba centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo sistemų ir (arba) centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimo nepateisina argumentuotai pagrįsta didelė tokios sistemos įrengimo kaina ir tai ekonomiškai pagrįsta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane, tokiose planu išskirtose teritorijose turi būti numatytas individualus geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas ir (arba) nuotekų tvarkymas nuotekų valymo ar kaupimo įrenginiais, kurie leidžia užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų. Reikalavimas individualiuose nuotekų tvarkymo įrenginiuose užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų netaikomas, jei nustatoma, kad į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius miestų nuotekų valymo įrenginius patenkančiose nuotekose bendras fosforo kiekis ir bendras azoto kiekis sumažinamas bent po 75 procentus.

4. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planai rengiami, koreguojami, keičiami, derinami, tikrinami ir tvirtinami vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu, šiuo įstatymu ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklėmis.

5. Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų:

1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje;

2) yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;

3) teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

13 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas

1. Geriamojo vandens tiekimą, nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje ir viešojo geriamojo vandens tiekimo regione organizuoja savivaldybių institucijos.

2. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, nustatytoje pagal šio įstatymo 12 straipsnio nuostatas, viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymą vykdo viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje kitas (ne viešasis) geriamojo vandens tiekėjas ir (arba) nuotekų tvarkytojas gali tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas šio straipsnio 4 dalyje numatytais atvejais. Kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui dėl šio įstatymo 29 ir 30 straipsniuose nurodytų priežasčių sustabdomas ar panaikinamas licencijos galiojimas ir šis viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas negali vykdyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyta tvarka paskiriamas kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas.

3. Savivaldybės teritorijoje paviršines nuotekas savivaldybės tarybos sprendimu tvarko viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas arba kita savivaldybės valdoma įmonė. Paviršinės nuotekos tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu. Paviršinių nuotekų tvarkytojai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- 1) teisės aktų nustatyta tvarka turėti leidimą tvarkyti paviršines nuotekas;
- 2) nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdyti ir (arba) naudoti paviršinių nuotekų tvarkymui reikalingą infrastruktūrą toje savivaldybės teritorijoje, kurioje planuoja teikti paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1164](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-29, i. k. 2018-08638

4. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje kitas (ne viešasis) geriamojo vandens tiekėjas ir (arba) nuotekų tvarkytojas gali tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas tik tuo atveju, jeigu tiekė geriamąjį vandenį ir (arba) teikė nuotekų tvarkymo (išskyrus paviršines nuotekas) paslaugas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo, jo tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos atitinka

teisės aktų reikalavimus ir jis turi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą pagal šio įstatymo 27 straipsnio reikalavimus.

5. Viename viešojo geriamojo vandens tiekimo regione esančios savivaldybės gali siekti, kad viešojo geriamojo vandens tiekimo regione šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka būtų paskirtas regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas.

6. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju paskirtas kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi tiekti geriamąjį vandenį, teikti nuotekų tvarkymo paslaugas savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, išskyrus jos dalis, kuriose pagal šio straipsnio 10 dalį teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos ar vykdomas teisės aktų reikalavimus atitinkantis individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas.

7. Savivaldybės institucija gali inicijuoti savivaldybės valdomo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo sujungimą reorganizavimo būdu su kitos tame pačiame viešojo geriamojo vandens tiekimo regione esančios savivaldybės valdomu geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju, kai:

1) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo veikla neatitinka Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintame Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos apraše nustatytų kriterijų;

2) vartotojų per kalendorinius metus kiekvieną mėnesį mokama suma už geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas viršija 4 procentus vidutinių mėnesio šeimos pajamų. Toks vertinimas atliekamas atsižvelgiant į savivaldybės teritorijoje gyvenančių asmenų vidutines mėnesio šeimos pajamas ir vartotojų per mėnesį mokamų lėšų už geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas sumą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1164](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-29, i. k. 2018-08638

8. Savivaldybių institucijos gali inicijuoti jų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų sujungimą, jeigu yra kitų aplinkybių, susijusių su geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo efektyvumo didinimu, savivaldybių tarybų sprendimu, vadovaudamasi šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

9. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos, šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytų principų įgyvendinimo vertinimą ir vertinimą, ar nustačius naujas kainas vartotojų mokama suma už paslaugas neviršys 4 procentų vidutinių mėnesio šeimos pajamų, atitinkamoje savivaldybėje kiekvienais metais iki kalendorinių metų gruodžio 31 dienos atlieka Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų

technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos aprašo ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos nuostatomis. Apie atliktą vertinimą Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 10 darbo dienų informuoja atitinkamą savivaldybę ir Aplinkos ministeriją.

10. Geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje, nepriskirtoje viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijai, gali vykdyti ir viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, ir kitas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijęs teisę tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijai nepriskirtoje teritorijoje ir viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, ir kitas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi vienodas teises ir pareigas. Šioje teritorijoje veikiančių viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų ir kitų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų sudaromos su abonentais ir vartotojais sutartys turi būti parengtos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas.

14 straipsnis. Viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų paskyrimas

1. Savivaldybės taryba savo sprendimu paskiria viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje ir jam paveda vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą arba su kita (kitomis) viename viešojo geriamojo vandens tiekimo regione esančios (esančių) savivaldybės (savivaldybių) taryba (tarybomis) savivaldybės valdomas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmones sujungia reorganizavimo būdu į regioninį viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir jam paveda šių savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. Reorganizavimo būdu įsteigtas regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas gali būti paskirtas regioniniu viešuoju geriamojo vandens tiekėju.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1164](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-29, i. k. 2018-08638

2. Savivaldybės taryba, priimdama sprendimą paskirti viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, turi atsižvelgti į tai, ar geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

3. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinius, finansinius ir vadybinius rodiklius ir jų įvertinimo tvarką nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, atsižvelgdama į šiuos pagrindinius kriterijus:

1) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai turi nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdo ir (arba) naudoja geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimui reikalingą infrastruktūrą;

2) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai užtikrina geriamojo vandens saugą ir kokybę jų nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdomoje ir (arba) naudojamoje infrastruktūroje;

3) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai užtikrina, kad nuotekų tvarkymas atitiktų Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytus reikalavimus;

4) geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų finansinis pajėgumas yra pakankamas. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų finansinis pajėgumas vertinamas pagal jo dvejų paskutinių ataskaitinių finansinių metų (arba nuo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo veiklos pradžios, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas veiklą vykdė mažiau negu dvejus finansinius metus) balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis, kuriems įvertinti taikomi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyti finansinio pajėgumo rodikliai;

5) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai turi darbuotojus licencijuojamai veiklai vykdyti ir ataskaitoms rengti, atskirai licencijuojamos veiklos apskaitai tvarkyti, vartotojams informuoti ir konsultuoti ir skundams bei ginčams dėl licencijuojamos veiklos sąlygų nagrinėti;

6) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai atitinka kitus Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos apraše nustatytus rodiklius.

4. Kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui dėl šio įstatymo 29 ir 30 straipsniuose nurodytų priežasčių sustabdytas ar panaikintas licencijos galiojimas ir šis viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas negali vykdyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą vykdo savivaldybės institucija, vadovaudamasi šio įstatymo 15 straipsnio nuostatomis. Kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi būti paskirtas per vienus metus nuo viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui išduotos licencijos galiojimo panaikinimo.

5. Jeigu savivaldybės institucija per šio straipsnio 4 dalyje nurodytą terminą nepaskiria kito viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, ji gali pratęsti garantinio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo laikotarpį savo teritorijoje, vadovaudamasi šio įstatymo 15 straipsnio nuostatomis. Savivaldybės institucija, pratęsdama garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje, Aplinkos ministerijai, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai ir Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai turi nurodyti priežastis, dėl kurių nebuvo paskirtas kitas viešasis geriamojo

vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, ir nurodyti terminą, ne ilgesnį kaip vieni metai, per kurį paskirs kitą viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją.

15 straipsnis. Garantinis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas

1. Garantinis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymas vykdomas siekiant užtikrinti saugų ir patikimą vartotojų ir abonentų aprūpinimą geriamuoju vandeniu ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugomis.

2. Garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje vykdo savivaldybės institucija, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui jo veiklos teritorijoje licencijos galiojimas sustabdomas ar panaikinamas.

3. Savivaldybės institucija garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą vykdo, iki bus paskirtas pagal šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies nuostatas kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, bet ne ilgiau kaip vienus metus, išskyrus atvejus, nurodytus šio įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje.

4. Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų kainą nustato savivaldybės taryba Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo vykdymo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka ir vadovaudamasi šio įstatymo 33 straipsnio 1 dalies nuostatomis.

5. Savivaldybės institucija, vykdydama garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, turi užtikrinti geriamojo vandens saugą ir kokybę iki geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo ribos, prižiūrėti garantinio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos vykdymo metu naudojamą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, kitą valdomą turtą, reikalingą garantiniam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui.

6. Savivaldybės institucija, vykdydama garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, privalo atskirai tvarkyti garantinio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitą.

7. Savivaldybės institucija, vykdydama garantinį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, vadovaudamasi Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašo nuostatomis perima teises ir pareigas, tiesiogiai susijusias su geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veikla, pagal visas viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, kuriam sustabdytas ar panaikintas licencijos galiojimas, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąsias sutartis su abonentais ir vartotojais. Savivaldybės institucijos perimtų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešųjų sutarčių teisės ir pareigos išlieka vartotojams ir abonentams.

16 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statyba, priežiūra ir naudojimas

1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir jos objektų statyba savivaldybės teritorijoje vykdoma laikantis šio įstatymo, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo, Statybos įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, savivaldybės tarybos patvirtinto Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2897](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10871

2. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai šių objektų statyba numatyta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane arba savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumente ir yra sudaryta trišalė ar daugiašalė savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, objekto statytojo (užsakovo) ir (ar) kito savivaldybės infrastruktūros valdytojo savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis. Trišalė ar daugiašalė savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, objekto statytojo (užsakovo) ir (ar) kito savivaldybės infrastruktūros valdytojo savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatomis. Objekto statytojui (užsakovui) nutraukus veiklą (bankrutavus), savivaldybės institucija privalo organizuoti kito objekto statytojo (užsakovo) parinkimą geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statybai užbaigti. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statytojo (užsakovo) veiklos nutraukimo (bankroto) atveju savivaldybės institucijos iniciatyva kitas pradėto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statytojas (užsakovas) turi būti parinktas ne vėliau kaip po 18 mėnesių nuo pradinio objekto statytojo (užsakovo) veiklos nutraukimo (bankroto) momento.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2897](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10871

3. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne paviršinių nuotekų tvarkytojas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai šių objektų statyba numatyta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane arba savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumente ir yra sudaryta trišalė ar daugiašalė savivaldybės institucijos, paviršinių nuotekų tvarkytojo, objekto statytojo (užsakovo) ir (ar) kito savivaldybės infrastruktūros valdytojo savivaldybės infrastruktūros

plėtos sutartis. Trišalė ar daugiašalė savivaldybės institucijos, paviršinių nuotekų tvarkytojo, objekto statytojo (užsakovo) ir (ar) kito savivaldybės infrastruktūros valdytojo savivaldybės infrastruktūros plėtos sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama Savivaldybių infrastruktūros plėtos įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka ir vadovaujantis Civilinio kodekso nuostatomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

Nr. [XIII-2897](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10871

4. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, skirta viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, nuosavybės teise turi priklausyti savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 6 ir 8 dalyse ir šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

5. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra nuosavybės teise turi priklausyti savivaldybei arba paviršinių nuotekų tvarkytojui, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 6 ir 8 dalyse.

6. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama paviršinių nuotekų tvarkymui, turi būti savivaldybės institucijos iniciatyva perduodama savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui ar paviršinių nuotekų tvarkytojui vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Jeigu dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros išpirkimo ir perdavimo savivaldybės arba viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ar paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybėn susitarti nepavyksta, savivaldybės institucijos iniciatyva turi būti sudaromos sutartys dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos) ir geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo.

7. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ir paviršinių nuotekų tvarkytojas sprendžia, ar viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje esančios, bet ne jų naudojamos infrastruktūros ar jiems nepriklausantys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektai yra reikalingi ir tinkami viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkymui, ir kreipiasi į savivaldybę dėl šių objektų išpirkimo ar naudojimo teisės įgijimo.

8. Jeigu dėl šio straipsnio 6 dalyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros perdavimo ir (arba) jos naudojimo sąlygų

susitarti nepavyksta, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką nustato teismas.

9. Kai dėl šio straipsnio 6 dalyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros perdavimo ir (arba) jos naudojimo sąlygų susitarti nepavyksta, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygos ir tvarka nustatoma siekiant aprūpinti abonentus ir vartotojus geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugomis ir tik savivaldybių viešosiose geriamojo vandens tiekimo teritorijose, nustatytose pagal šio įstatymo 12 straipsnio nuostatas, sukurtai geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrai.

10. Prašymą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką teismui teikia savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija. Savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija, pateikdama prašymą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką, privalo pagrįsti, kad toks visuomenės poreikis egzistuoja ir kad šis poreikis nebus įgyvendintas, jeigu infrastruktūros naudojimas nebus perduotas savivaldybei, viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui ar paviršinių nuotekų tvarkytojui. Savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija, prieš teikdama teismui prašymą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką, raštu praneša geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkui apie numatomą teikti prašymą teismui dėl jam nuosavybės teise priklausančios infrastruktūros naudojimo sąlygų ir tvarkos nustatymo, visuomenės poreikį būti aprūpintai sveikatos ir aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkančiomis paslaugomis ir nurodo konkrečius tikslus, kaip numatoma panaudoti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą.

11. Teismui priėmus sprendimą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką, kai dėl šio straipsnio 6 dalyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros perdavimo ir (arba) jos naudojimo sąlygų susitarti nepavyksta, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkui turi būti teisingai atlyginama už jam nuosavybės teise priklausančios geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimą.

12. Teismui priėmus sprendimą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų,

viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir paviršinių nuotekų tvarkytojo pripažintų reikalingais ir tinkamais viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkymui, vertę nustato nepriklausomi turto vertintojai Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka. Nepriklausomą turto vertintoją Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parenka ir sutartį su nepriklausomu turto vertintoju dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų vertės nustatymo sudaro ir už turto vertinimo paslaugas sumoka savivaldybė.

13. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, vandentiekio įvadai ir (arba) nuotekų išvadai įrengiami viešojoje geriamojo vandens tiekimo teritorijoje (valstybės ar savivaldybės teisėtais pagrindais naudojamoje teritorijoje) iki abonentui ir (arba) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribos (vandentiekio šulinys, nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblinė (esant slėginei nuotekų linijai), individualaus namo nuotekų valykla, sklypo riba ar statinio arba daugiabučio namo įvadas, nuotekų išvadas), esantys arčiausiai prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Abonentui ir (arba) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribos nurodomos sudarant geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį. Su prioritetingos savivaldybės infrastruktūros reikalavimus atitinkančios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros, suplanuotos šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodytais teritorijų planavimo dokumentais vandentiekio įvadų ir (arba) nuotekų išvadų įrengimu iki abonentui ir (arba) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribų, abonentų ir vartotojų vandentiekio įvadų ir (arba) nuotekų išvadų prijungimu prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui, vykdančiam viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros susijusias išlaidas, vadovaujantis šio įstatymo 34 straipsnio 4 dalyje nurodytais dokumentais, apmoka geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, vykdančios viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. Vandentiekio įvadų, nuotekų išvadų įrengimo ir prijungimo sąnaudos (jų sudedamosios dalys) nustatomos vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos nuostatomis ir įtraukiamos į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainą. Už neprioritetingos savivaldybės infrastruktūros reikalavimus atitinkančios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą kompensuojama Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

Nr. [XIII-2897](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10871

14. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra naudojama, geriamojo vandens naudojimo įrenginiai, geriamajam vandeniui tiekti reikalingos komunikacijos ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginiai prijungiami prie geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo, vykdančio viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklių reikalavimais ir Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimais.

15. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto savininkas yra atsakingas už geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto techninę būklę, jo priežiūros organizavimą ir remontą. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto priežiūra ir remontas atliekami infrastruktūros objekto savininko lėšomis.

16. Bešeimininkės infrastruktūros, naudojamos viešosioms geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, eksploatavimo ir remonto sąnaudas apmoka savivaldybės ir geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai. Papildomų lėšų už bešeimininkės infrastruktūros eksploatavimą ir remontą iš abonentų ir vartotojų neturi būti prašoma.

17. Asmenims, savo geriamojo vandens naudojimo įrenginius, geriamajam vandeniui tiekti reikalingas komunikacijas ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginius savavališkai prijungusiems prie geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros nesilaikant šiame įstatyme, Statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, paimto geriamojo vandens ir (arba) išleistų nuotekų kiekis, paviršinių nuotekų kiekis nustatomas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse, Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka.

18. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra prižiūrima, geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisai įrengiami, prižiūrimi, nuimami, keičiami, perkeliama į kitą vietą, geriamojo vandens apskaitos mazge ir (arba) nuotekų apskaitos mazge esančių apskaitos prietaisų plombos nuimamos, nuotekos iš mobiliųjų nuotekų transportavimo priemonių ar įrenginių išleidžiamos į geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip

valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

19. Jeigu geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas negali patekti į butą (patalpas), bendrojo naudojimo patalpas ar teritoriją norėdamas atlikti geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūrą (įrengti ar pakeisti geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisus, atlikti jų metrologinę patikrą, patikrinti apskaitos prietaisų techninę būklę, eksploataavimo sąlygas, patikrinti vandentiekio įvado ir (arba) nuotekų išvado techninę būklę, teisės aktų nustatyta tvarka sustabdyti geriamojo vandens tiekimą įsiskolinusiam asmeniui ar paimti nuotekų mėginius), abonento ar vartotojo adresu išsiunčiamas registruotas laiškas su motyvuotu raštu. Jame vartotojo ar abonento prašoma per 10 kalendorinių dienų nuo registruoto laiško gavimo dienos informuoti apie jam tinkamą darbo dienos laiką nuo 8 iki 20 valandos, kad geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas galėtų atlikti geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūrą. Abonentas ar vartotojas informuojamas, kad per 10 kalendorinių dienų nuo registruoto laiško gavimo dienos neinformavus geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo apie jam tinkamą laiką įleisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotą atstovą į butą (patalpas) ar bendrojo naudojimo patalpas ir (arba) atsisakius įleisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotą atstovą, pateikusį geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgalioto asmens pasirašytą prašymą ir geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo išduotą darbo pažymėjimą su darbuotojo nuotrauka, vardu, pavarde, pareigomis, darbo dieną nuo 8 iki 20 valandos į butą (patalpas) ar bendrojo naudojimo patalpas atlikti geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūrą, nuo atsisakymo įleisti dienos suvartoto geriamojo vandens ir (arba) išleistų nuotekų kiekis nustatomas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka. Atsisakymo įleisti diena laikoma diena, kurią abonentas ar vartotojas informavo, kad atsisako įleisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotą atstovą atlikti geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų, priežiūrą, arba pirma kalendorinė diena pasibaigus registruotame laiške nurodytam terminui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

20. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūros metu nustačius, kad geriamojo vandens ir (ar) nuotekų apskaitos prietaisas sugadintas, pažeistas, nustatyti

požymiai, kad buvo naudojamos mechaninės ar kitos priemonės siekiant sumažinti apskaitos prietaiso rodmenis, arba kad fizinis ar juridinis asmuo savavališkai prijungė nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekis nustatomas ir nuostoliai išieškomi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse ir Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka. Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas pažeidimą, apskaičiuotą geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekį, pažeidimo laikotarpį užfiksuoja akte ir pateikia jį susipažinti ir pasirašyti vartotojui, abonentui ar asmeniui, savavališkai prijungusiam nurodytas komunikacijas ar įrenginius. Asmeniui ar jo atstovui atsisakius dalyvauti surašant šį aktą ir (ar) jį pasirašyti, jis galioja, tačiau geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas apie atsisakymą dalyvauti surašant šį aktą ir (ar) jį pasirašyti turi pažymėti abiejuose akto egzemplioriuose, iš kurių vienas lieka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, kitas egzempliorius įteikiamas vartotojui, abonentui ar asmeniui, savavališkai prijungusiam nurodytas komunikacijas ar įrenginius.

21. Draudžiama nutraukti geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą daugiabučiams namams dėl atskirų namo butų savininkų (nuomininkų) skolų už suvartotą geriamąjį vandenį ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO EKONOMINĖS IR FINANSINĖS PRIEMONĖS

17 straipsnis. Sąnaudų susigrąžinimo ir „teršėjas moka“ principai

1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugų srityje taikomas sąnaudų susigrąžinimo principas reiškia, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos turi padengti būtinąsias sąnaudas, reikalingas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, ilgalaikiam geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimui, renovacijai ir plėtrai užtikrinti, abonentams ir vartotojams priimtinoms sąlygoms naudotis geriamuoju vandeniu ir gauti tinkamos kokybės nuotekų tvarkymo paslaugas sudaryti, taip pat aplinkos taršai mažinti ir vandens ištekliams racionaliai naudoti.

2. Nuotekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“ reiškia, kad nuotekų

(įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo išlaidas turi apmokėti asmenys, kuriems tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos.

18 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai

1. Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas (geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal šio įstatymo 34 straipsnį).

2. Pagrindinis paviršinių nuotekų tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų lėšos, sumokėtos už suteiktas paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas (paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal šio įstatymo 34 straipsnį), ir savivaldybių biudžetų lėšos.

3. Papildomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti:

- 1) kreditai geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymui finansuoti;
- 2) Europos Sąjungos fondų lėšos – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, kurios teikiamos pagal šio įstatymo 19 straipsnio nuostatas;
- 3) valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos;
- 4) užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų ir Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

19 straipsnis. Europos Sąjungos fondų lėšos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai

1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai gali būti skiriamos Europos Sąjungos fondų lėšos. Skiriant Europos Sąjungos fondų lėšas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, pirmiausia turi būti užtikrinama, kad visoje šalies teritorijoje geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas būtų vykdomas laikantis nustatytų reikalavimų, kad kuriama (sukurta) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistema sudarytų sąlygas užtikrinti geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir nuotekų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkančias ir ekonominiu požiūriu pagrįstas (įperkamas) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas abonentams ir vartotojams. Europos Sąjungos fondų lėšos gali būti skiriamos ir paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai.

2. Europos Sąjungos fondų lėšos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai planuojamos ir teikiamos sveikatos saugos ir aplinkos apsaugos

reikalavimus atitinkančių viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo regionuose paslaugų užtikrinimui pagal savivaldybės tarybos patvirtintame geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane numatytas infrastruktūros plėtros kryptis ir sąlygas, kad būtų įgyvendinti Vandens įstatyme nustatyti vandensaugos tikslai, aplinkos apsaugos ir sveikatos apsaugos reikalavimai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityse, taip pat atsižvelgiant į sąnaudų susigrąžinimo principo taikymo išimtis, nurodytas Vandens įstatyme, vadovaujantis šiuo įstatymu ir pagal Vyriausybės tvirtinamus finansavimo prioritetus. Europos Sąjungos fondų lėšų planavimas ir investicijos, skiriamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo, infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, neturi didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų. Skiriamos Europos Sąjungos fondų lėšos infrastruktūros renovacijai turi sumažinti viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų eksploatacines sąnaudas.

3. Europos Sąjungos fondų lėšas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai administruoja Aplinkos ministerija. Europos Sąjungos fondų lėšų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai gali gauti regioniniai viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, atitinkantys paramos skyrimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Europos Sąjungos fondų lėšų paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai gali gauti regioniniai viešieji geriamojo vandens tiekėjai, viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai, atitinkantys paramos skyrimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

PENKTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS

20 straipsnis. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų teisės ir pareigos

1. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi teisę naudoti vandens išteklius vadovaudamasis Vandens įstatyme numatytais reikalavimais, susijusiais su vandens telkinių naudojimu vandeniui išgauti.

2. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo:

1) teikti informaciją visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms pagal šio įstatymo 36 straipsnio reikalavimus;

2) vykdyti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėseną, tvarkyti apskaitą ir teikti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėsenos duomenis Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

3) užtikrinti geriamojo vandens saugą ir kokybę iki geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo ribos;

4) Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka naudoti ir prižiūrėti nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdomą ir (arba) naudojamą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, bešeimininę infrastruktūrą, kitą valdomą turtą, reikalingą geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui;

5) nepertraukiamai tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas, vadovaudamasis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimais, išskyrus atvejus, numatytus Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose, kituose geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir (ar) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo su abonentais sudarytose geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosiose sutartyse;

6) teikti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotomis kainomis;

7) viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas privalo pasiūlyti individualių nuotekų turėtojui sudaryti viešąją sutartį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas arba nurodyti individualių nuotekų transportavimo paslaugų teikėją (teikėjus);

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

8) sudaryti nuotekų tvarkymo sutartis su nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiais asmenimis;

9) teisės aktų nustatyta tvarka gauti leidimą (leidimus) išgauti vandens išteklius, tvarkyti nuotekas, paviršines nuotekas;

10) teisės aktų nustatyta tvarka informuoti Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą apie visas jo valdomas vandenvietes;

11) užtikrinti, kad išvalytos nuotekos atitiktų Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytus nuotekų išleidimui taikomus reikalavimus;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

12) siekiant užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo priežiūrą, teikti informaciją aplinkos ministro nustatyta tvarka apie asmenis, sudariusius geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį dėl individualių nuotekų tvarkymo;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

13) viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas privalo aglomeracijose tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas centralizuotomis geriamojo vandens ir (arba) nuotekų surinkimo sistemomis, išskyrus šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį.

TAR pastaba. 20 straipsnio 2 dalies 13 punktas įsigalioja 2021 m. kovo 1 d.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

3. Tiekiantis geriamąjį vandenį, bet neteikiantis nuotekų tvarkymo paslaugų asmuo turi vykdyti šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 ir 10 punktuose išvardytas pareigas, susijusias su geriamojo vandens tiekimu.

4. Paviršinių nuotekų tvarkytojai turi vykdyti šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 4, 6 ir 9 punktuose išvardytas pareigas.

21 straipsnis. Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčių asmenų, nuotekų transportavimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas teikiančių asmenų teisės ir pareigos ir šiems asmenims taikomi reikalavimai

1. Nuotekų transportavimo paslaugas gali teikti geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai ir kiti asmenys, kurie turi nuosavybės teise ar teisėtai valdo nuotekoms transportuoti reikalingus įrenginius ir transportą. Nuotekų transportavimo reikalavimai vykdomi vadovaujantis Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos apraše nustatytais reikalavimais.

2. Nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys, jeigu nuotekų transportavimo paslaugas teikia ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas privalo su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju sudaryti sutartį dėl individualių nuotekų transportavimo ir išleidimo į šio geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir sutartis su asmenimis, kuriems teikia nuotekų transportavimo paslaugas. Sutartis sudaromos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose nustatytus reikalavimus. Už individualių nuotekų tvarkymą nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys apmoka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.

3. Geriamojo vandens netiekiantys, tačiau nuotekų tvarkymo paslaugas teikiantys asmenys gali išleisti išvalytas nuotekas į paviršinius vandens telkinius vadovaudamiesi Vandens įstatyme nustatytais nuotekų išleidimo reikalavimais.

4. Geriamojo vandens netiekiantys, tačiau nuotekų tvarkymo paslaugas teikiantys asmenys privalo:

1) teikti informaciją visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms pagal šio įstatymo 36 straipsnio reikalavimus;

2) vykdyti nuotekų tvarkymo stebėseną, tvarkyti apskaitą ir teikti nuotekų tvarkymo stebėsenos duomenis aplinkos ministro nustatyta tvarka;

3) Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka naudoti ir prižiūrėti nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir kitą valdomą turtą, reikalingą nuotekų tvarkymui;

4) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimus;

5) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotomis kainomis;

6) aglomeracijos ribose surinktas nuotekas perduoti tik į tos pačios aglomeracijos nuotekų valymo įrenginius;

TAR pastaba. 21 straipsnio 4 dalies 6 punktas įsigalioja 2021 m. kovo 1 d.

7) siekiant užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo priežiūrą, teikti informaciją aplinkos ministro nustatyta tvarka apie asmenis, su kuriais pasirašytos individualių nuotekų tvarkymo priežiūros ir (arba) nuotekų ir (arba) valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo) išvežimo sutartys.

5. Siekiant užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo priežiūrą, nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius įrengiantys ir (arba) prižiūrintys asmenys privalo teikti informaciją aplinkos ministro nustatyta tvarka apie įrengtų nuotekų valymo įrenginių skaičių ir (arba) jų įrengimo vietą.

6. Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius įrengiantys ir (arba) prižiūrintys asmenys turi teisę iš individualius nuotekų valymo įrenginius eksploatuojančių asmenų tokiuose įrenginiuose susidarantį perteklinį dumblą paimti ir panaudoti tik naujų nuotekų valymo įrenginių perdavimui į eksploataciją, eksploatuojamų nuotekų valymo įrenginių remontui (reikiamo dumblo kiekio papildymui), atitinkamai likusį perteklinį ir veikloje nepanaudotą dumblą perduodant nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui ar geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.

7. Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius įrengiantys ir (arba) prižiūrintys asmenys privalo iš individualius nuotekų valymo įrenginius eksploatuojančių asmenų tokiuose įrenginiuose susidarantį ir surinktą perteklinį dumblą naudoti tik naujų nuotekų valymo įrenginių perdavimui į eksploataciją, eksploatuojamų nuotekų valymo įrenginių remontui (reikiamo dumblo kiekio papildymui ar pakeitimui), o likusį veikloje nepanaudotą dumblą perduoti nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui ar geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

22 straipsnis. Abonentų ir vartotojų teisės ir pareigos

1. Abonentai ir vartotojai turi teisę išleisti nuotekas į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą.

2. Abonentai ir vartotojai, šio įstatymo 16 straipsnio 19 dalyje nustatyta tvarka suderinus datą ir laiką, turi įleisti į jiems nuosavybės teise priklausantį butą (patalpas), bendrojo naudojimo patalpas ar teritoriją geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotą atstovą, pateikusių geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo išduotą darbuotojo pažymėjimą, atlikti geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų įrengimą, pakeitimą, priežiūrą, patikrinti vandentiekio įvadą ir (arba) nuotekų išvadą, teisės aktų nustatyta tvarka sustabdyti geriamojo vandens tiekimą įsiskolinusiam asmeniui ar paimti nuotekų mėginius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

3. Abonentai ir vartotojai Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše, Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose, viešosiose sutartyse nustatyta tvarka privalo tinkamai ir laiku atsiskaityti su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas.

4. Abonentai privalo atsiskaityti su paviršinių nuotekų tvarkytoju už suteiktas paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas.

5. Abonentai privalo vykdyti išleidžiamų nuotekų ir teršalų stebėseną, tvarkyti jų apskaitą ir teikti išleistų nuotekų ir teršalų stebėsenos duomenis Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

6. Vartotojai privalo informuoti viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją apie pasikeitusį jų bute ar kitose gyvenamosiose patalpose gyvenančių asmenų skaičių. Vartotojui per 10 darbo dienų neinformavus viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo apie pasikeitusį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių, viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas informavimo pareigos nevykdymo laikotarpiu faktinį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių nustato vadovaudamasis Gyventojų registro tarnybos prie

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Gyventojų registro tarnyba) pateiktu dokumento išrašu ir jame oficialiai pateikta informacija ir (ar) duomenimis, gautais iš savivaldybių ar seniūnijų. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vadovaudamasis Gyventojų registro tarnybos pateiktu dokumento išrašu ir (ar) duomenimis, gautais iš savivaldybių ir seniūnijų, turi teisę perskaičiuoti vartotojo viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui mokėtinas sumas už praėjusį informavimo pareigos nevykdymo laikotarpį ir atlikto perskaičiavimo pagrindu parengti mokėjimo dokumentą ir jį pateikti vartotojui. Atlikto perskaičiavimo pagrindu parengtą mokėjimo dokumentą vartotojas privalo apmokėti per 10 darbo dienų nuo viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo mokėjimo dokumento išsiuntimo vartotojui dienos. Apmokėjimas neatleidžia vartotojo nuo tolesnio pareigos informuoti viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją apie pasikeitusį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių vykdymo.

7. Kitas abonentų ir vartotojų teises ir pareigas nustato Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinės sąlygos ir kiti teisės aktai.

23 straipsnis. Asmenų, individualiai išgaunančių ir naudojančių geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkančių nuotekas, teisės ir pareigos

1. Asmenys, individualiai išgaunantys ir naudojantys geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę:

1) išgauti geriamąjį vandenį viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, jeigu individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir (ar) yra numatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane, ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus;

2) nustačius viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją, individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį, kai šis individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas nebuvo vykdytas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir nebuvo numatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane, jeigu tokį apsirūpinimo geriamuoju vandeniu būdą pasirinkti galima pagal teritorijų planavimo dokumentus arba jeigu teritorijų planavimo dokumentuose numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra dar neįvykdyta. Individualaus geriamojo vandens išgavimo ir naudojimo reikalavimai nustatyti Gręžinių geriamajam vandeniui tiekti projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos apraše;

3) nuosavybės teise ar kitaip valdomus geriamojo vandens išgavimo ir naudojimo įrenginius, geriamajam vandeniui tiekti reikalingas komunikacijas ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginiu prijungti prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, vykdančio viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, valdomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros, paviršinių nuotekų tvarkytojo infrastruktūros, kaip nustatyta šio įstatymo 16 straipsnio 13 ir 14 dalyse.

2. Asmenys, individualiai išgaunantys ir naudojantys geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, privalo:

1) aplinkos ministro nustatyta tvarka projektuoti, įrengti, registruoti, konservuoti ir likviduoti geriamojo vandens išgavimo gręžinį;

2) teisės aktų nustatyta tvarka teikti informaciją apie išgaunamą ir naudojamą geriamąjį vandenį;

3) siekiant užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo kontrolę, teikti informaciją apie nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginius aplinkos ministro nustatyta tvarka;

4) per 9 mėnesius sudaryti sąlygas (gauti iš geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkymo prisijungimo sąlygas, nutiesti geriamojo vandens, tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo tinklus nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomame sklype) prijungti jiems nuosavybės teise priklausančią geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kai, vadovaujantis šio įstatymo, Statybos įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimais, yra sukurta infrastruktūra, ji nuosavybės teise priklauso savivaldybei ar viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, vandentiekio įvadas, nuotekų išvadas nutiesti iki turto ribos (vandentiekio šulinys, nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblinė (kai yra slėginė nuotekų linija), individualaus namo nuotekų valykla, sklypo riba ar statinio, ar daugiabučio namo įvadas, nuotekų išvadas) ir teisės aktų nustatyta tvarka nustatoma, kad asmens vykdomas individualusis geriamojo vandens išgavimas ir (arba) individualusis nuotekų tvarkymas neatitinka teisės aktuose nustatytų geriamojo vandens išgavimo ir (arba) nuotekų tvarkymo reikalavimų. Ši pareiga galioja, kai yra visos šiame punkte išvardytos aplinkybės. Savivaldybė, gavusi atsakingų institucijų išvadas dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statybos atitikties teisės aktų reikalavimams, asmens individualiojo geriamojo vandens išgavimo ir (arba) nuotekų tvarkymo neatitikties teisės aktų reikalavimams, kai vandentiekio įvadas ir nuotekų išvadas nuosavybės teise priklauso savivaldybei ar viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, privalo per 5 darbo dienas registruotu laišku informuoti asmenį, nurodydama 9 mėnesių laikotarpį, iki kurio pabaigos asmuo turi sudaryti sąlygas prijungti jam nuosavybės teise priklausančią geriamojo

vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Asmenims, turintiems teisę į piniginę paramą Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme nustatyta tvarka, gali būti skiriama socialinė parama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo tinklų tiesimui asmens nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribose;

5) užtikrinti individualių nuotekų valymo įrenginių priežiūrą (eksploataciją) Nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka, kai tokie įrenginiai įrengti ir naudojami, ir sudaryti viešąją sutartį su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju arba nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiu asmeniu dėl nuotekų ir (arba) nuotekų valymo metu susidarančių atliekų (dumblo) transportavimo į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomus nuotekų valymo įrenginius ir (arba) sudaryti sutartį dėl individualių nuotekų valymo ar kaupimo įrenginių priežiūros su nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčiu asmeniu, sudariusiu ir turinčiu galiojančią sutartį su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju dėl nuotekų perteklinio dumblo perdavimo geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui;

6) atiduoti nuotekas ir (arba) nuotekų valymo metu susidarančias atliekas (dumblą) geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui arba geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nurodytam nuotekas transportuojančiam asmeniui arba individualių nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginių priežiūrą vykdančiam asmeniui, sudariusiam ir turinčiam galiojančią sutartį su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju dėl nuotekų perteklinio dumblo perdavimo geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui. Jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas yra pasirašę sutartis su daugiau kaip vienu nuotekas transportuojančiu asmeniu, asmenys nuotekas gali atiduoti vienam iš geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nurodytų individualių nuotekų transportavimo paslaugų teikėjų pasirinktinai. Asmenys už individualių nuotekų transportavimo paslaugas apmoka individualių nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui, kuriam atiduoda nuotekas transportuoti į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomus nuotekų valymo įrenginius;

7) užtikrinti, kad asmens vykdomas individualusis geriamojo vandens išgavimas ir (arba) individualusis nuotekų tvarkymas atitiktų teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir (arba) nuotekų tvarkymo reikalavimus, o savivaldybių tarybų patvirtintose aglomeracijose individualusis nuotekų tvarkymas atitiktų nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų reikalavimų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO LICENCIJAVIMAS

24 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimas

Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas, išskyrus paviršinių nuotekų tvarkymą ir nuotekų transportavimą, yra licencijuojamas.

25 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų išdavimo principai

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos išduodamos vadovaujantis šiais principais:

- 1) saugumo. Šis principas reiškia, kad turi būti užtikrinama nepertraukiama, stabili ir saugi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veikla, darbuotojų ir aplinkinių žmonių sveikata ir saugumas, sumažintas neigiamas veiklos poveikis aplinkai;
- 2) patikimumo. Šiuo principu apibūdinami geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo abonentams ir vartotojams nutraukimo dažnis ir trukmė;
- 3) efektyvumo. Šiuo principu apibūdinami sąnaudų, reikalingų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, dydis ir pasiekto rezultato santykis;
- 4) nediskriminavimo. Šis principas reiškia, kad turi būti užtikrinama, jog visiems tos pačios kategorijos abonentams ir vartotojams paslaugos būtų teikiamos vienodomis sąlygomis ir kainomis.

26 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijuojamos veiklos sąlygos

Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo vykdyti šias licencijuojamos veiklos sąlygas:

- 1) vykdyti licencijoje nurodytą veiklą;
- 2) užtikrinti naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą, prijungti jo prižiūrimoje viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje esančius abonentų ir vartotojų įrenginius prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų, vadovaudamasis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklių reikalavimais ir Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimais;
- 3) teikti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotomis kainomis;

4) užtikrinti, kad būtų atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra vadovaujantis šio įstatymo 33 straipsnio 9–15 dalių nuostatomis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

5) tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas, vadovaudamasis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimais;

6) teikti valstybės ir savivaldybių institucijoms informaciją, reikalingą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytoms pareigoms vykdyti. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo pateikti reikiamą informaciją per 10 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo dienos, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nenurodo pagrįstų priežasčių, dėl kurių valstybės ir savivaldybių institucijos gali nustatyti ilgesnį terminą informacijai pateikti;

7) informuoti ir konsultuoti abonentus ir vartotojus teisės aktų nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų išdavimo sąlygos

1. Licencijos šio įstatymo 24 straipsnyje nurodytai veiklai išduodamos neterminuotam laikui juridiniams asmenims, atitinkantiems šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

2. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje išduodama viena licencija viešajam geriamojo vandens tiekėjui. Taip pat išduodamos licencijos kitiems juridiniams asmenims, turintiems teisę vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklą pagal šio įstatymo 13 straipsnio 4 ir 10 dalis.

3. Licencijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo veiklai išduodamos juridiniams asmenims, kurie:

1) neturi mokestinės nepriemokos Lietuvos Respublikos biudžetui, savivaldybės biudžetui ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai juridiniam asmeniui mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas), ir nėra skolingi Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui;

2) turi licencijuojamos veiklos sąlygas atitinkančius technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas tam tikroje savivaldybės teritorijoje pagal teisės aktų reikalavimus. Technologiniai, finansiniai ir vadybiniai pajėgumai vertinami pagal Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos aprašą, vadovaujantis šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nurodytais kriterijais.

4. Juridinis asmuo, siekiantis gauti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo

licenciją, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikia nustatytos formos prašymą ir kitus Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėse nurodytus dokumentus.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 5 darbo dienas nuo prašymo išduoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją ir kitų licencijai gauti reikalingų dokumentų gavimo dienos pateikia juridiniam asmeniui, kuris kreipėsi dėl licencijos išdavimo, dokumentą, patvirtinantį, kad prašymas ir kiti dokumentai gauti. Šiame dokumente nurodoma:

- 1) terminas, per kurį bus išnagrinėtas prašymas;
- 2) juridinio asmens teisių gynimo priemonės, kuriomis galima naudotis, jeigu kiltų ginčas tarp Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir juridinio asmens, kuris kreipėsi dėl licencijos išdavimo.

6. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 30 kalendorinių dienų nuo reikiamų dokumentų gavimo dienos privalo išduoti licenciją arba juridiniam asmeniui, pateikusiam prašymą išduoti licenciją, motyvuotai atsisakyti išduoti licenciją.

7. Jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 30 kalendorinių dienų nuo reikiamų dokumentų gavimo dienos nepateikia juridiniam asmeniui, pateikusiam prašymą išduoti licenciją, atsakymo, tai nelaikoma, kad licencija yra išduota.

8. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytas terminas, per kurį turi būti išduota licencija arba motyvuotai atsisakyta išduoti licenciją, gali būti pratęstas. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nusprendusi pratęsti šio straipsnio 6 dalyje nurodytą terminą, privalo iki termino, per kurį turi būti išduota licencija arba motyvuotai atsisakyta išduoti licenciją, pabaigos apie tai informuoti juridinį asmenį, pateikusį prašymą išduoti licenciją, nurodydama priežastis, dėl kurių licencijos išdavimo terminas yra pratęsiamas, ir terminą, kuris gali būti ne ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytas terminas gali būti patęstas dėl šių priežasčių:

- 1) gaunama naujos informacijos ar paaiškėja naujų faktų, reikšmingų priimant sprendimą dėl licencijos išdavimo;
- 2) dokumentų svarstymo metu pasikeičia teisinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reglamentavimas.

9. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui išduotoje licencijoje nurodoma licencijuojama veikla, licenciją išdavusi institucija, licencijos numeris, licencijos turėtojo rekvizitai, licencijos išdavimo data, teritorija, kurioje vykdoma licencijuojama veikla.

10. Jeigu pateiktas neišsamus ar netinkamai įformintas prašymas arba pateikti ne visi dokumentai ir (arba) informacija, kurių reikia licencijai išduoti, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 5 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo dienos praneša juridiniam asmeniui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ir (arba) informaciją, nurodo terminą, per

kurį būtina pateikti trūkstamus dokumentus ir (arba) informaciją, ir nurodo, kad terminas licencijai išduoti skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų ir (arba) informacijos pateikimo dienos.

11. Jeigu juridinio asmens prašymas pateiktas nesilaikant reikalavimų, šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka juridinis asmuo neištaiso nustatytų prašymo išduoti licenciją pateikimo trūkumų ir nepateikia trūkstamų dokumentų ar informacijos ir dėl to prašymas išduoti licenciją atmetamas, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos išsiunčia juridiniam asmeniui pranešimą, nurodyma priežastis, dėl kurių prašymas atmestas.

12. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencija neišduodama, jeigu:

- 1) juridinis asmuo neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų;
- 2) pateikiami ne visi šio straipsnio 4 dalyje nurodyti dokumentai ir per nustatytą terminą trūkumai nepašalinami;
- 3) neištaisyti nustatyti prašymo išduoti licenciją pateikimo trūkumai ir nepateikta trūkstama informacija ar dokumentai šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka;
- 4) pateikti dokumentai netinkamai įforminti ir (ar) neatitinka nustatytų reikalavimų ir per nustatytą terminą trūkumai nepašalinami.

13. Juridinis asmuo, kuriam nebuvo išduota licencija, pakartotinai dėl licencijos išdavimo gali kreiptis po dvejų metų.

28 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų keitimo sąlygos

1. Licencija gali būti keičiama licenciją turinčio geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo iniciatyva, kai pasikeičia licencijoje nurodyti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo duomenys ar planuojama keisti teritoriją, kurioje vykdoma veikla. Pasikeitus licencijoje nurodytiems geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo duomenims ar planuodamas keisti teritoriją, kurioje vykdoma veikla, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo pranešti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai apie šiuos pasikeitimus ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kurią informacija jam tapo ar turėjo tapti žinoma.

2. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 30 kalendorinių dienų nuo reikiamų dokumentų, patvirtinančių šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, gavimo dienos privalo pakeisti licenciją arba juridiniam asmeniui, pateikusiam prašymą pakeisti licenciją, motyvuotai, vadovaudamasi *mutatis mutandis* šio įstatymo 27 straipsnio 5, 10 ir 11 dalių nuostatomis, atsisakyti pakeisti licenciją.

3. Jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per šio straipsnio 2 dalyje

nurodytą terminą nepateikia juridiniam asmeniui, pateikusiam prašymą pakeisti licenciją, atsakymo, nelaikoma, kad licencija yra pakeista.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas terminas, per kurį turi būti pakeista licencija arba motyvuotai atsisakyta pakeisti licenciją, gali būti pratęstas. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nusprendusi pratęsti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą, privalo iki termino, per kurį turi būti pakeista licencija arba motyvuotai atsisakyta ją pakeisti, pabaigos apie tai informuoti juridinį asmenį, pateikusį prašymą pakeisti licenciją, nurodydama priežastis, dėl kurių licencijos pakeitimo terminas yra pratęsiamas, ir terminą, kuris gali būti ne ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija gali atsisakyti pakeisti licenciją, jeigu:

- 1) naujoje teritorijoje planuojamas geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas neatitiktų šio įstatymo 13 straipsnio 4 ir 10 dalyse nustatytų reikalavimų;
- 2) prašymas pakeisti licenciją įformintas netinkamai arba pateikti ne visi dokumentai ir (arba) informacija, kurių reikia licencijai pakeisti, ir per nustatytą terminą šie trūkumai nepašalinti;
- 3) prašyme pakeisti licenciją pateikti neteisingi duomenys.

29 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų galiojimo sustabdymas

1. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nustačiusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytas aplinkybes ir (arba) pažeidimus, per 5 darbo dienas įspėja geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir nurodo terminą, per kurį būtina pašalinti nustatytas aplinkybes ir (arba) pažeidimus. Šis laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių aplinkybėms ir (arba) pažeidimams pašalinti reikia ilgesnio laikotarpio. Kai geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia dokumentus, įrodančius, kad įspėjime nurodytos aplinkybės ir (arba) pažeidimai pašalinti, licencijos galiojimas nestabdomas.

2. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas įspėjamas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, jeigu:

- 1) paaiškėja, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikė neteisingus duomenis;
- 2) nustatoma, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas pažeidė šio įstatymo 26 straipsnyje nurodytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijuojamos veiklos sąlygas;
- 3) geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nebeatitinka reikalavimų, taikomų

geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, norint gauti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

3. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija priima sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas buvo įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir per įspėjime nurodytą terminą geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nepašalino įspėjime nurodytų aplinkybių ir (arba) pažeidimų.

4. Jeigu sprendimas dėl licencijos galiojimo sustabdymo gali daryti poveikį saugiam vartotojų ir abonentų aprūpinimui geriamuoju vandeniu ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimui, jis gali įsigalioti pasibaigus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytam terminui, kuris negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo sprendimo sustabdyti licencijos galiojimą priėmimo. Apie šį sprendimą Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija informuoja savivaldybę.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija apie licencijos galiojimo sustabdymą per 5 darbo dienas informuoja geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, savivaldybę ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą.

6. Kai geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia dokumentus, įrodančius, kad sprendime sustabdyti licencijos galiojimą nurodyti licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimai pašalinti, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimu ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo dokumentų gavimo dienos licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas.

7. Jeigu šio įstatymo 26 straipsnyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimas nepadarė esminės žalos šiuo įstatymu saugomiems viešiesiems interesams arba padaryta žala labai nežymi ir pažeidimu nepadaryta esminės žalos žmonių sveikatai ir aplinkai arba padaryta žala labai nežymi, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nutraukė įstatymo nuostatas pažeidžiančius veiksmus, likvidavo padarinius ir atlygino žalą, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, turi teisę nestabdyti licencijos galiojimo ir apsiriboti rašytine pastaba.

30 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų galiojimo panaikinimas

1. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija priima sprendimą panaikinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos galiojimą:

1) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo prašymu;

2) kai geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, kurio licencijos galiojimas sustabdytas, nepašalina pažeidimų per Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą terminą sustabdžius licencijos galiojimą;

3) kai licencijos galiojimas yra sustabdytas, o geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas verčiasi licencijuojama veikla;

4) kai geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas įgyja likviduojamo juridinio asmens statusą.

2. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, dėl kurio priimtas sprendimas panaikinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos galiojimą, priklausanti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, jeigu reikia, įstatymų nustatyta tvarka perduodama geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, kuris pagal šio įstatymo 14 straipsnyje nustatytus reikalavimus paskirtas vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą.

3. Jeigu sprendimas dėl licencijos galiojimo panaikinimo gali daryti poveikį saugiam vartotojų ir abonentų aprūpinimui geriamuoju vandeniu ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimui, jis gali įsigalioti pasibaigus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytam terminui, kuris negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo sprendimo panaikinti licencijos galiojimą priėmimo. Apie šį sprendimą Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija informuoja savivaldybę.

4. Jeigu šio įstatymo 26 straipsnyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimas nepadare esminės žalos šiuo įstatymu saugomiems viešiesiems interesams arba padaryta žala labai nežymi ir pažeidimu nepadaryta esminės žalos žmonių sveikatai ir aplinkai arba padaryta žala labai nežymi, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nutraukė įstatymo nuostatas pažeidžiančius veiksmus, likvidavo padarinius ir atlygino žalą, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, turi teisę nenaikinti licencijos galiojimo ir apsiriboti rašytine pastaba.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija apie licencijos galiojimo panaikinimą per 5 darbo dienas informuoja geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, savivaldybę ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą.

31 straipsnis. Procedūrų ir formalumų atlikimas naudojant elektronines priemones

Asmenys, geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, valstybės ir savivaldybių institucijos turi teisę visas šio įstatymo 26, 27, 28, 29 ir 30 straipsniuose nurodytas procedūras ir formalumus atlikti, teikti ir gauti informaciją, susijusią su teisės teikti geriamojo vandens tiekimo ir

nuotekų tvarkymo paslaugas įgijimu arba paslaugų teikimo veiklos vykdymu, gauti licenciją ar ją pakeisti elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą Paslaugų įstatyme nustatyta tvarka arba tiesiogiai kreipdamiesi į kompetentingas valstybės institucijas.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR (ARBA) NUOTEKŲ TVARKYMO VIEŠOSIOS SUTARTYS

32 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties sudarymas ir nutraukimas

1. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo viešosios sutartys sudaromos, keičiamos ir nutraukiamos vadovaujantis Civiliniu kodeksu, Geriamojo vandens įstatymu, šiuo įstatymu ir Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėmis sąlygomis.

2. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešoji sutartis gali būti sudaroma tarp geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, ir abonto ar vartotojo. Asmenys, kurie nėra geriamojo vandens tiekėjai ir (arba) nuotekų tvarkytojai, tačiau kuriems nuosavybės teise priklauso geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir ji neperduota savivaldybės ar viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybėn sutarčių su abonentais ar vartotojais dėl viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sudaryti negali. Šie asmenys turi teisę vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklą vadovaudamiesi Civilinio kodekso 6.389 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose turi būti nurodyta: sutarčių sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo riba, abonto ir vartotojo atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarka, suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekio nustatymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą (įskaitant netesybas), pretenzijų teikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka.

4. Jeigu asmuo nėra pasirašęs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties arba atsisako ją pasirašyti, tačiau jam nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomi ir (arba) naudojami geriamojo vandens naudojimo įrenginiai, geriamajam vandeniui tiekti reikalingos komunikacijos ir (arba) nuotekų šalinimo įrenginiai įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka yra prijungti prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise

ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar naudojant paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas paviršinės nuotekos išleidžiamos į paviršinių nuotekų tvarkytojo paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešoji sutartis laikoma sudaryta pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas. Šiuo atveju sunaudoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekis nustatomas pagal Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašą. Priimtų tvarkyti paviršinių nuotekų kiekis nustatomas Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka.

5. Abonentai, kuriems geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas teikia padidėjusios ir savitosios taršos nuotekų tvarkymo paslaugas, privalo sudaryti rašytinę geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas abonentui jo buveinės adresu arba oficialioje interneto svetainėje skelbiamu elektroninio pašto adresu išsiunčia pasirašyti parengtą geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį. Jeigu abonentas negrąžina geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui pasirašytos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties per 20 darbo dienų nuo jos išsiuntimo dienos arba raštu pateikia atsisakymą pasirašyti šią sutartį, laikoma, kad abonentas atsisako pasirašyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį ir geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi teisę nutraukti paslaugų teikimą.

6. Viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai sudaro sutartis su šio įstatymo 21 straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkančiais nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiais asmenimis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

SĄNAUDŲ APSKAITA IR KONTROLĖ. KAINŲ NUSTATYMAS. ATSISKAITYMO TVARKA

33 straipsnis. Sąnaudų apskaita ir kontrolė

1. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, vadovaujantis šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais principais, turi būti pagrįsta būtinosiomis sąnaudomis, susijusiomis su viešojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veikla, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą.

2. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vadovaudamasis šio straipsnio 1 dalies nuostatomis, šiame įstatyme, kituose teisės aktuose nustatyta tvarka užtikrina vykdomos veiklos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuje efektyvumą ir sąnaudų pagrįstumą.

3. Paviršinių nuotekų tvarkytojų teikiamų paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kaina nustatoma vadovaujantis šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais principais ir turi būti pagrįsta būtinosiomis sąnaudomis, susijusiomis su paviršinių nuotekų tvarkymo veikla ir paslaugų organizavimu abonentams, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą. Paviršinių nuotekų tvarkytojas teisės aktu nustatyta tvarka užtikrina vykdomos veiklos paviršinių nuotekų tvarkymo sektoriuje efektyvumą ir sąnaudų pagrįstumą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

4. Efektyvaus paslaugų teikimo sąnaudos skaičiuojamos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos atskyrimo taisyklėse ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų sąvade nustatyta tvarka.

5. Apskaitos atskyrimo tikslai yra šie:

1) atskleisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos, kaip atskiros veiklos, rezultatus per ataskaitinį laikotarpį, įskaitant faktiškai gautą investicijų grąžą;

2) atskleisti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuje teikiamų reguliuojamų paslaugų sąnaudų formavimąsi.

6. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, įgyvendindamas apskaitos atskyrimą, privalo vadovautis šiais principais:

1) priešastingumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ataskaitinio laikotarpio būtinąsias sąnaudas turi paskirstyti veiklai, kuri nulėmė tų sąnaudų atsiradimą, pajamas, turto įsigijimą ar įsipareigojimų vykdymą;

2) objektyvumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų paskirstymą turi atlikti nešališkai;

3) pastovumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas skirtingais ataskaitiniais laikotarpiais turi taikyti tą pačią apskaitos sistemą;

4) skaidrumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų paskirstymą turi atlikti taip, kad kiekvienu pajamų, sąnaudų paskirstymo etapu ir galutinėse ataskaitinio laikotarpio suvestinėse būtų galima aiškiai, skaidriai ir nesudėtingai nustatyti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo pajamas ir sąnaudas;

5) patikimumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi užtikrinti, kad pateikiama informacija tiksliai atspindėtų geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo finansinę būklę, joje nebūtų klaidų ir nukrypimų.

7. Pajamas, sąnaudas leidžiama įtraukti į apskaitą tik vieną kartą, sudarant apskaitos atskyrimo ataskaitas.

8. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija gali reikalauti pakeisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo naudojamą apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemą, kai pastaroji neatitinka geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą, atsiskaitymą už suteikiamas paslaugas, apskaitą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.

9. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas privalo rengti reguliuojamosios veiklos ataskaitas ir užtikrinti, kad pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 4 mėnesius pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą ar pratęstą galioti techninę užduotį būtų atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra dėl ataskaitų atitikties Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintiems reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimams ir (ar) metodui, ir (ar) modeliui ir reguliuojamosios veiklos ataskaitos, reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada pateiktos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

10. Reguliuojamosios veiklos ataskaitos, reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada ir reguliavimo apskaitos sistemos patikros ataskaita ir (ar) išvada, išskyrus konfidencialią informaciją, yra viešos ir skelbiamos geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo interneto svetainėje arba Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos interneto svetainėje, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas neturi savo interneto svetainės. Informacija apie reguliuojamų veiklų sąnaudas negali būti pripažįstama konfidencialia.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

11. Jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi informacijos ar Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai kyla pagrįstų įtarimų, kad geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų tvarkoma reguliavimo apskaitos sistema neatitinka teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų, ar paaiškėja aplinkybės dėl netinkamai vykdomos reguliuojamosios veiklos, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija motyvuotu sprendimu gali nustatyti reikalavimą bet kuriam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo priėmimo dienos pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą techninę užduotį atlikti reguliavimo apskaitos sistemos patikrą dėl jos atitikties reguliuojamąją veiklą reglamentuojantiems teisės aktų reikalavimams ir per 10 darbo dienų nuo reguliavimo apskaitos sistemos patikros atlikimo dienos pateikti reguliavimo apskaitos sistemos patikros ataskaitą ir (ar) išvadą Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

12. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, rengdama techninę užduotį, konsultuojasi su Lietuvos auditorių rūmais.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

13. Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikrą ir reguliavimo apskaitos sistemos patikrą gali atlikti auditorius, audito įmonė, turintys teisę atlikti finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

14. Jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi informacijos ar Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai kyla pagrįstų įtarimų dėl netinkamai atliktos reguliuojamųjų įmonių veiklos ataskaitų patikros ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikros, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota atlikti auditorių ir audito įmonių viešąją priežiūrą įstaiga pagal Finansinių ataskaitų audito įstatymą atlieka reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikros kokybės tyrimą (toliau – reguliuojamosios veiklos patikros kokybės tyrimas) ir parengia reguliuojamosios veiklos patikros kokybės tyrimo ataskaitą. Jeigu reguliuojamosios veiklos patikros kokybės tyrimo ataskaitoje nurodyta, kad auditorius, audito įmonė, atlikdami atitinkamą patikrą, nesilaikė tokiai patikrai techninėje užduotyje nurodytų taikyti profesinių standartų arba nurodytų tarptautinių audito standartų, kaip tai yra nustatyta Finansinių ataskaitų audito įstatymo 52¹ straipsnio 3 dalyje, tos patikros sąnaudos negali būti pripažintos būtinosiomis nustatant valstybės reguliuojamas kainas ir Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę įpareigoti geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, paviršinių nuotekų tvarkytoją ne vėliau kaip per 6 mėnesius atlikti pakartotinę reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrą ir (ar) pakartotinę reguliavimo apskaitos sistemos patikrą šio įstatymo nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

15. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytoms funkcijoms vykdyti turi teisę gauti iš auditoriaus, audito įmonės, atlikusių reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrą ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikrą, paaiškinimus, susijusius su atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra, paaiškinimus pagrindžiančius duomenis ir dokumentus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

34 straipsnis. Kainų nustatymas

1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos nustatomos vadovaujantis nediskriminavimo ir šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais principais.

2. Vadovaudamasi šiuo įstatymu, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas nustato savivaldybių tarybos.

3. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos turi būti skaičiuojamos pagal sąnaudas atskiroms geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos dalims, kurios nustatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikoje.

4. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai sąnaudas ir pajamas planuoja pagal patvirtintus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos planus, parengtus pagal Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisykles. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos planai rengiami ne trumpesniam kaip 3 metų laikotarpiui ir tvirtinami savivaldybės tarybos. Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklos planuose aprašoma vykdoma veikla, nuosavybės teise valdomas turtas, veiklos kryptys, reikalingos investicijos, infrastruktūros eksploatavimo sąlygos, racionalaus gamtos išteklių naudojimo, aplinkos taršos mažinimo, paslaugų kokybės gerinimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros, išpirkimo, renovacijos priemonės ir po šių priemonių įgyvendinimo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo planuojamų patirti eksploatacinių sąnaudų ir pardavimo pokyčiai, nurodomas lėšų poreikis veiklos planams įgyvendinti, finansavimo šaltiniai ir prognozuojama įtaka geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainoms, pateikiama kita informacija, reikalinga patikimam ir saugiam abonentų ir vartotojų aprūpinimui geriamuoju vandeniu ir nuotekų tvarkymo paslaugomis, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugomis užtikrinti.

5. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai numatomas investicijas privalo derinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Jeigu šios geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijos nėra suderintos su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti.

6. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos nustatomos 3 metų reguliavimo laikotarpiui.

7. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina nustatoma remiantis šiais principais:

1) vadovaujantis šio įstatymo 17 straipsnio nuostatomis, numatomos būtinosios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sąnaudos;

2) vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos atskyrimo taisyklėmis, nustatoma licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertė;

3) atsižvelgiant į šio įstatymo 33 straipsnio 2 dalies nuostatas, nustatoma protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža;

4) Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka suderinamos investicijos;

5) vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų lyginamosios analizės aprašu, nustatomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo efektyvumo rodikliai.

8. Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina nustatoma remiantis šiais principais:

1) Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka suderinamos investicijos;

2) numatomos paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sąnaudos, tiesiogiai susijusios su paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų abonentams organizavimo veikla;

3) atsižvelgiant į šio įstatymo 33 straipsnio 2 dalies nuostatas, nustatoma protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža, susijusi su paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų abonentams organizavimo veikla.

9. Nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos abonentams (išskyrus vartotojus) nustatomos atsižvelgiant į išleidžiamų teršalų kiekį, pobūdį ir koncentraciją.

10. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, vadovaudamiesi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, parengia ir, suderinę su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, teikia savivaldybių taryboms tvirtinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą. Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą, vadovaudamiesi Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, teikia paviršinių nuotekų tvarkytojai. Kartu su teikiamais derinti kainų projektais geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai pateikia kainų projektų pagrindimą ir įmonės veiklos planus. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo bazinių kainų projektų gavimo dienos suderina kainų projektus. Jeigu pateikti ne visi duomenys ir (arba) dokumentai arba gaunama papildoma informacija, terminas skaičiuojamas nuo visų duomenų ir (arba) dokumentų ir informacijos pateikimo dienos. Derindama kainų projektus, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

įvertina investicijų atsipirkimo ir veiklos išlaidų pagrįstumą, taip pat nustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo efektyvumo rodiklius. Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai suderinus bazinių kainų projektus, savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo bazinių kainų projekto suderinimo dienos nustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, vadovaudamasi šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytais kainų nustatymo principais.

11. Pirmaisiais bazinių kainų galiojimo metais taikomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos lygios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinėms kainoms.

12. Savivaldybių tarybų nustatytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos perskaičiuojamos kiekvienais metais. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotos bazinės kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotos bazinės kainos galioja 12 mėnesių nuo šių kainų įsigaliojimo dienos.

13. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, vadovaudamiesi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, parengia ir, suderinę su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, teikia savivaldybių taryboms perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą. Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų kainų projektą, vadovaudamiesi Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, teikia paviršinių nuotekų tvarkytojai. Kartu su teikiamais derinti perskaičiuotų kainų projektais geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai pateikia kainų projektų pagrindimą. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo bazinių kainų projektų gavimo dienos suderina perskaičiuotų kainų projektus. Jeigu pateikti ne visi duomenys ir (arba) dokumentai arba gaunama papildomos informacijos, terminas skaičiuojamas nuo visų duomenų ir (arba) dokumentų ir informacijos pateikimo dienos. Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai suderinus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų bazinių kainų projektą, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų bazinių kainų projektą, savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotas bazines kainas ir paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotas bazines kainas.

14. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, derindama geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, kiekvienais metais perskaičiuotas geriamojo

vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, įvertina, ar savivaldybių tarybai nustačius naujas kainas vartotojų kiekvieną mėnesį mokama suma už paslaugas neviršys 4 procentų vidutinių mėnesio šeimos pajamų. Nustačiusi, kad nustačius naujas paslaugų kainas vartotojų mokama suma už paslaugas viršys 4 procentus vidutinių mėnesio šeimos pajamų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija gali pareikalauti, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas pateiktų planą, kuriame būtų numatyti konkretūs veiksmai, kaip geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas sumažins sąnaudas, kad už jo teikiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojų mokama suma neviršytų 4 procentų vidutinių mėnesio šeimos pajamų. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai tokį planą privalo pateikti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai ir savivaldybių institucijoms.

15. Jeigu savivaldybės taryba šio straipsnio 10 ir (arba) 13 dalyse nustatyta tvarka nenustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, kiekvienais metais perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, kiekvienais metais perskaičiuotų paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ar nevykdo šio straipsnio 16 dalyje nustatytų reikalavimų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę vienašališkai nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, kiekvienais metais perskaičiuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui.

16. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija kontroliuoja, ar savivaldybių tarybų nustatytos ir geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų taikomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos nustatytos pagal metodiką ir šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytus kainų nustatymo principus, taip pat ar kainos padengia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo ir kitas susijusias būtinąsias sąnaudas. Jeigu savivaldybių tarybos nustato kitokias kainas, negu geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai suderino su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę pareikalauti, kad savivaldybės tarybos pateiktų nustatytų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų apskaičiavimus. Nustačiusi, kad savivaldybių tarybų nustatytos kainos neatitinka metodikos arba yra nustatytos pažeidžiant šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytus kainų nustatymo principus, arba nepadengia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo ir kitų susijusių būtinųjų sąnaudų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę pareikalauti, kad

savivaldybių tarybos kainų nustatymo pažeidimus per vieną mėnesį pašalintų arba šio įstatymo nustatyta tvarka pateiktų derinti naujas kainas. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę savo sprendimu vienašališkai nustatyti geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, kai savivaldybių tarybos nepašalina kainų nustatymo pažeidimų ilgiau kaip per vieną mėnesį nuo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos priimto sprendimo, kad tokie pažeidimai padaryti, įsigaliojimo.

17. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui ir savivaldybei apie priimtus sprendimus dėl geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ir kiekvienais metais perskaičiuotų kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ir kiekvienais metais perskaičiuotų bazinių kainų derinimo.

18. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vykdamas viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) teikiantis nuotekų tvarkymo paslaugas bent vienoje savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, visiems tos pačios kategorijos abonentams ir vartotojams tiekia geriamąjį vandenį ir teikia nuotekų tvarkymo paslaugas vienodomis sąlygomis ir kainomis. Paviršinių nuotekų tvarkytojas visiems tos pačios kategorijos abonentams paslaugas teikia vienodomis sąlygomis ir kainomis.

19. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, atsižvelgiant į patiriamas sąnaudas, gali būti diferencijuojamos pagal abonentų ir vartotojų kategorijas, pirkimo ir pardavimo vietą, tiekimo ir vartojimo ribą, vartojimo sezoniskumą, išleidžiamų teršalų kiekį, pobūdį ir koncentraciją. Diferencijavimo principai turi būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys.

20. Abonentai ir vartotojai į tam tikras kategorijas skirstomi atsižvelgiant į vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo būdus, atsiskaitymą už suteiktas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas (bute ar kitose patalpose, įvade), sezoniskumą.

21. Jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas teikia savitosios taršos nuotekų valymo paslaugas, šių paslaugų kainai nustatyti geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vadovaudamasis Nuotekų valymo kainos už savitąją taršą skaičiavimo tvarkos aprašu, suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, pateikia savivaldybės tarybai tvirtinti savitosios taršos nuotekų valymo kainos projektą ir ją pagrindžiančius dokumentus. Lėšos, gautos už padidėjusios ir savitosios taršos nuotekų tvarkymo paslaugas, skiriamos naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų kokybei gerinti.

22. Bazinis nuotekų užterštumas, kurį viršijus konkrečioms abonentams skaičiuojama papildoma kaina už nuotekų valymą, nustatomas Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše.

23. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija sprendimus dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ir kiekvienais metais perskaičiuojamų kainų derinimo skelbia savo interneto svetainėje. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai privalo apie savivaldybių tarybų nustatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas ir kiekvienais metais perskaičiuojamas kainas viešai (internetu svetainėje) informuoti abonentus ir vartotojus. Kainos įsigalioja ne anksčiau kaip po 30 kalendorinių dienų, kai jas viešai paskelbia geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas, ir taikomos nuo kito mėnesio (einančio po mėnesio, kai kainos įsigalioja) pirmosios dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

34¹ straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių veiklos patikrinimai

1. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, prižiūrėdama, kaip geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas vykdo reguliuojamąją veiklą, turi teisę atlikti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklos patikrinimus. Asmenų duomenys privalo būti tvarkomi ir saugomi vadovaujantis asmens duomenų tvarkymą ir saugojimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Atlikdama patikrinimus, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę:

1) pagal šio įstatymo nustatytas sąlygas ir procedūras gauti visą patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, asmens duomenis, dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus;

2) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veikla, reikalauti, kad jie atvyktų į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patalpas duoti paaiškinimų;

3) gauti patikrinimui atlikti būtiną informaciją, asmens duomenis ir dokumentus, jų kopijas apie juridinių asmenų turtą ir pajamas, ūkines, finansines ir kitas operacijas iš valstybės ir savivaldybės institucijų, taip pat iš Lietuvos banko, komercinių bankų ir kitų kredito bei finansų įstaigų, auditorių, kitų juridinių ir fizinių asmenų, nepaisant to, ar informacija laikoma

konfidencialia, ar nelaikoma, gauti informaciją iš valstybės ar kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registru ar duomenų bazių;

- 4) pagal patikrinimo medžiagą iš ekspertizės įstaigų gauti išvadas;
- 5) patikrinimui atlikti pasitelkti specialistų ir ekspertų;
- 6) sudaryti sutartis su audito įmonėmis, kitais juridiniais ar fiziniais asmenimis, kurių paslaugomis Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija naudosis atlikdama patikrinimą;
- 7) atlikdama patikrinimą, naudoti visą Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos turimą informaciją, įskaitant ir informaciją, gautą kitų patikrinimų metu;
- 8) naudotis kitomis įstatymų suteiktomis teisėmis.

2. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įgalioti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, užtikrindami jiems pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą atliekant patikrinimus, turi šias teises, kurias įgyvendina Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos vardu:

1) nekliudomai įeiti į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo ir kitų juridinių asmenų naudojamas patalpas ar teritoriją ir atlikti patikrinimo veiksmus juridinių asmenų darbo metu, o ne darbo laiku – jeigu yra pagrįstų įtarimų, kad pažeidžiami įstatymai, dalyvaujant juridinio asmens atstovui, patalpų, teritorijos savininkui ar jo įgaliotam atstovui. Į kitų juridinių asmenų naudojamas patalpas ar teritoriją Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įgalioti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, gali pateikti tik pateikę teismo išduotą leidimą arba gavę juridinio asmens sutikimą;

- 2) užfiksuoti faktines aplinkybes;
- 3) patikrinimo metu naudoti technines priemones;
- 4) pasitelkti šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytus asmenis patikrinimo veiksams atlikti;
- 5) tikrinti asmenų tapatybę patvirtinančius dokumentus;
- 6) savo funkcijoms vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka pasitelkti teisėsaugos institucijas.

3. Asmenys, nurodyti šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, turi teises, nustatytas šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 7 punktuose ir 2 dalies 1 punkte.

4. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įgalioti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, prieš atlikdami šiame straipsnyje nurodytus veiksmus, turi pateikti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos išduotą dokumentą, patvirtinantį jų įgaliojimus, patikrinimo tikslus ir terminus.

5. Tikrinamas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas privalo:

1) paskirti įgaliotus atsakingus asmenis, kurie dalyvautų atliekant patikrinimą ir bendradarbiautų su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija;

2) pateikti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai visą patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, duomenis ir dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus;

3) teikti žodinius ir rašytinius paaiškinimus, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pareikalavus, paaiškinimus duoti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patalpose;

4) sudaryti reikiamas sąlygas patikrinimui atlikti, kai patikrinimas atliekamas geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo patalpose ar teritorijoje;

5) vykdyti kitus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir jos įgaliotų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, teisėtus reikalavimus.

6. Tikrinamas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas turi teisę:

1) informuoti Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją apie neteisėtus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įgaliotų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, veiksmus;

2) apskųsti neteisėtus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įgaliotų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, patikrinimui pasitelktų specialistų ar ekspertų veiksmus;

3) raštu ir (ar) žodžiu teikti pastabas ir paaiškinimus dėl patikrinimo akte ir jo prieduose nurodytos informacijos;

4) dalyvauti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos posėdyje svarstant patikrinimo aktą.

7. Kiti juridiniai asmenys patikrinimų metu turi šio straipsnio 5 dalies 2–5 punktuose ir 6 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytas teises ir pareigas.

8. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įgalioti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, įgyvendindami jiems suteiktas teises, surašo dokumentus (aktus, protokolus, reikalavimus). Jų formas patvirtina ir pildymo tvarką nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

9. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir jos įgaliotų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, reikalavimai, duoti atliekant šiame straipsnyje nurodytus veiksmus, yra privalomi juridiniams ir fiziniams asmenims, kurie privalo tinkamai bendradarbiauti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, jos įgaliotais Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojais ir darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis, ir šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytais asmenimis. Už reikalavimų nevykdymą, netinkamą bendradarbiavimą ar trukdymą atlikti patikrinimo veiksmus taikomos šio įstatymo nustatytos sankcijos.

10. Tikrinamas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas, juridiniai ir fiziniai asmenys Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai, jos įgaliotiems Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, ir šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytiems asmenims privalo pateikti asmens duomenis, reikalaujamą informaciją net ir tuo atveju, jeigu tokia informacija sudaro tikrinamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo įmonės komercinę (gamybinę) paslaptį arba yra konfidenciali dėl kitų priežasčių. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, jos įgalioti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, ir šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodyti asmenys privalo užtikrinti patikrinimo metu gautos konfidencialios informacijos konfidencialumą.

11. Šio straipsnio 6 dalies 2 punkte nurodytą skundą tikrinamas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas turi teisę paduoti Vilniaus apygardos administraciniam teismui teisės aktų nustatyta tvarka. Skundo padavimas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įgaliotų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, patikrinimui pasitelktų specialistų ar ekspertų atitinkamų veiksmų nesustabdo, jeigu teismas nenusprendžia kitaip.

12. Už šio straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 5 punktuose nurodytas paslaugas, jeigu jos pagal galiojančius teisės aktus yra teikiamos atlygintinai, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija atsiskaito teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Lietuvos bankas, komerciniai bankai ar kitos kredito bei finansų įstaigos šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą informaciją Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai teikia teisės aktų nustatyta tvarka.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

35 straipsnis. Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarka

1. Abonentai ir vartotojai už geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo patiektą geriamąjį vandenį atsiskaito pagal pirkimo ir pardavimo vietoje (geriamojo vandens apskaitos mazguose) įrengtų geriamojo vandens apskaitos prietaisų rodmenis, jeigu sutartis nenustato ko kita.

2. Karštam vandeniui ruošti patiekto geriamojo vandens kiekis nustatomas pagal pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius įrengto geriamojo vandens apskaitos prietaiso rodmenis. Kai geriamasis vanduo tiekiamas karštam vandeniui ruošti daugiabučio namo karšto vandens ruošimo įrenginiuose, geriamojo vandens pirkimo ir pardavimo vieta yra geriamojo vandens apskaitos prietaisas, įrengtas pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius.

3. Geriamojo vandens apskaitos prietaisus pirkimo ir pardavimo vietose (įvade, butuose ar kitose patalpose (geriamojo vandens apskaitos mazguose) įrengia ir naudoja geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas savo lėšomis. Šių apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo ir eksploatavimo sąnaudos įtraukiamos į geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo, eksploatavimo užmokestį. Užmokestis už geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimą, įrengimą, eksploatavimą skaičiuojamas pagal Geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo ir eksploatavimo užmokesčio apskaičiavimo metodiką ir jo dydį tvirtina savivaldybės taryba.

4. Atsiskaityti už geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas daugiabučiuose namuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo ir pardavimo vieta yra kiekvienas butas ar kita patalpa, išskyrus šio straipsnio 2 ir 6 dalyse numatytus atvejus.

5. Jeigu geriamojo vandens nuostoliai daugiabučiuose namuose susidaro perkant geriamojo vandens tiekimo paslaugas butų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiais tinklais, jie pagal Civilinio kodekso 4.76 ir 4.82 straipsnius turi apmokėti geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui šio vandens kainą. Tokia butų savininkų pareiga atsirastų tuo atveju, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas įrodytų, kad geriamojo vandens nuostoliai susidaro dėl butų savininkų kaltės.

6. Daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai turi teisę pirkimo ir pardavimo vietą pasirinkti įvade, sudarydami rašytinį visų savininkų, kuriems geriamasis vanduo tiekiamas iš to įvado, susitarimą ir tai numatydami sutartyse su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju. Tokiu atveju daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai bendru rašytiniu susitarimu nusprendžia, kaip bus nustatomas kiekvieno vartotojo suvartoto geriamojo vandens kiekis, įskaitant skirtumą, nurodytą šio straipsnio 5 dalyje, kai pasirenkamas sprendimas atsiskaityti pagal įvade įrengto geriamojo vandens apskaitos prietaiso rodmenis, ir apie šį sprendimą praneša raštu geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.

7. Abonentai ir vartotojai, kuriems dėl techninių ar kitų priežasčių nėra galimybės įrengti geriamojo vandens apskaitos prietaisų, už geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo patiektą geriamąjį vandenį atsiskaito Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose nustatyta tvarka.

8. Priimtų tvarkyti nuotekų, išskyrus paviršines nuotekas, kiekis, kai nėra nustatyta tvarka įrengtų nuotekų apskaitos prietaisų, prilyginamas patiekto geriamojo vandens kiekiui. Nuotekų apskaitos prietaisai įrengiami abonto pageidavimu jo lėšomis. Abonentams, savo lėšomis įsirengusiems teisės aktų reikalavimus atitinkančius nuotekų apskaitos prietaisus, nuotekų faktinį užterštumą nustatančias sistemas ir geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotam atstovui šias sistemas patikrinus ir užplombavus, ir tai užfiksavus akte, kurį geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas pateikia susipažinti ir pasirašyti abonentui, mokestis už nuotekų tvarkymo paslaugas nustatomas vadovaujantis abonentų lėšomis įsirengtų nuotekų apskaitos prietaisų ir faktinį nuotekų užterštumą nustatančių prietaisų duomenimis. Abonentui atsiskaitant už nuotekų tvarkymą pagal faktinį nuotekų užterštumą, nuotekų mėginiai imami nepertraukiamai kasdien, už nuotekų mėginių paėmimą ir tyrimus sumoka abonentas.

9. Abonentai, kurie pageidauja už geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas atsiskaityti pagal faktiškai išleidžiamą nuotekų kiekį, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui teikia prašymą įrengti nuotekų apskaitos prietaisą, kad už nuotekų tvarkymo paslaugas būtų galima atsiskaityti pagal jo rodmenis. Daugiabučiuose namuose ir kituose gyvenamuosiuose pastatuose nuotekų apskaitos prietaisai neįrengiami, o jeigu yra įrengti, atsiskaitymui nenaudojami, jeigu abonentai arba vartotojai ir geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas sutartyje nesusitaria kitaip.

10. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi teisę ties nuotekų atidavimo riba įrengti nuotekų apskaitos prietaisą ir už nuotekų tvarkymo paslaugas reikalauti atsiskaityti pagal jo rodmenis, kai iš esmės skiriasi suvartojamo geriamojo vandens ir išleidžiamų nuotekų kiekiai.

11. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo sudaryti galimybę abonentams ir vartotojams už jiems patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas atsiskaityti Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše nustatytais atsiskaitymo būdais (bankuose, kitose įmokas priimančiose įstaigose ir įmonėse, internetu, pagal bendrąją atsiskaitomąją knygelę ar jos elektroninį atitikmenį arba kitaip). Atsiskaitymo būdą pasirenka abonentas ir vartotojas.

12. Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugas sąlygos nustatomos Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše.

13. Priimtų tvarkyti paviršinių nuotekų kiekis nustatomas Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

35¹ straipsnis. Už suvartotą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas susidariusių vartotojo skolų ir permokų apmokėjimo tvarka

Dėl geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo kaltės vykdant teisės aktuose įtvirtintus licencijuojamos veiklos įpareigojimus susidariusi vartotojo skola už suvartotą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas iš vartotojo gali būti išieškoma ne daugiau kaip už 2 mėnesius, ėjusius prieš einamąjį mėnesį, neskaičiuojant netesybų (delspinigių ar baudų) už visą klaidingai skaičiuoto mokesčio už suvartotą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas laikotarpį. Permoka už suvartotą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojui skaičiuojama už visą klaidingai skaičiuotą laikotarpį.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

DEVINTASIS SKIRSNIS

INFORMACIJOS TEIKIMAS VISUOMENEI, VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS

36 straipsnis. Informacijos teikimas visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms

1. Informacija apie geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, paviršinių nuotekų tvarkytoją, tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kokybę, paviršinių nuotekų tvarkymą, paslaugų teikimo sąlygas ir numatomus sutarčių sąlygų pakeitimus, sistemų eksploatavimą, modernizavimą, plėtrą, renovaciją, investicijas į sistemos plėtrą ir renovaciją, paslaugų kainas ir tarifus, jų struktūrą yra vieša, skelbiama savivaldybių, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų interneto svetainėse. Savivaldybių, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų interneto svetainėse skelbiama informacija atnaujinama esant pasikeitimams, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

2. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų informacija apie šiuo įstatymu reglamentuojamą licencijuojamą veiklą ar veiklą, kurios kainos reguliuojamos, yra vieša. Paviršinių nuotekų tvarkytojų informacija apie veiklą, kurios kainos reguliuojamos, yra vieša. Valstybės ir savivaldybių institucijos turi teisę gauti iš geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų visus finansinės atskaitomybės, kitus dokumentus ir informaciją, reikalingą teisės aktų nustatytoms pareigoms vykdyti.

3. Keičiantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo

kainoms, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainoms, geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai viešai (interneto svetainėje, regioninėje spaudoje ar kituose šaltiniuose) informuoja abonentus ir vartotojus apie pasikeitusias ir nustatytas kainas.

4. Abonentų ir vartotojų teises ginančios institucijos teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę gauti iš geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų informaciją, reikalingą abonentų ir vartotojų teisėms ginti.

5. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai, kurie pagal Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimus privalo atlikti finansinių ataskaitų auditą, užtikrina, kad pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 4 mėnesius būtų atliktas metinių finansinių ataskaitų auditas ir auditoriaus išvada kartu su finansinėmis ataskaitomis pateikta Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai ir paskelbta savivaldybių arba geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų interneto svetainėse.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

GINČŲ IR SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS. SANKCIJŲ SKYRIMO TVARKA

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

37 straipsnis. Vartotojų ar abonentų ir geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų ginčų sprendimas ne teismo tvarka. Abonentų ir vartotojų skundų nagrinėjimas

1. Iš sutartinių santykių kylančius vartotojo ar abonto ir geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ginčus dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų, nuotekų transportavimo paslaugų kainų, laikino atjungimo nuo (prijungimo prie) geriamojo vandens tiekimo tinklų paslaugų kainų ir jų taikymo ne teismo tvarka sprendžia Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Kitus vartotojo ir geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ginčus ne teismo tvarka sprendžia Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba. Vartotojas taip pat turi teisę kreiptis tiesiogiai į teismą. Vartotojas, manantis, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas pažeidė jo teises ar teisėtus interesus, pirmiausia privalo raštu kreiptis į geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją ir nurodyti savo reikalavimus.

2. Vartotojų ir geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų ginčai sprendžiami ne teismo tvarka pagal Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymą.

3. Abonentų ir vartotojų skundus nagrinėja šios institucijos:

1) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba – abonentų ir vartotojų skundus dėl abonentams ir vartotojams tiekiamo geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimų nesilaikymo;

2) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba – vartotojų skundus dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo, geriamojo vandens apskaitos, vandentiekio avarių, geriamojo vandens tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo ir sąskaitų pateikimo;

3) savivaldybių institucijos – abonentų ir vartotojų skundus dėl geriamojo vandens išgavimo, tiekimo, paviršinių nuotekų tvarkymo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo organizavimo ir koordinavimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų, būtinų viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, perdavimo ar naudojimo šiame įstatyme nurodytais būdais organizavimo.

4. Skundai nagrinėjami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2093](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19416

38 straipsnis. Sankcijos ir jų skyrimo tvarka

1. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui už pažeidimus vykdant reguliuojamąją veiklą užtikrinant atitiktį teisės aktų nustatytoms reguliuojamosios veiklos sąlygoms, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija skiria baudas:

1) už viešai privalomos skelbti informacijos apie šiuo įstatymu reglamentuojamą reguliuojamąją veiklą nepaskelbimą, už teisės aktuose nustatytos informacijos nepateikimą šio įstatymo 36 straipsnyje nurodytiems asmenims, už neteisingos ar ne visos informacijos pateikimą – nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki 0,5 procento geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo bei paviršinių nuotekų tvarkytojo metinių reguliuojamosios veiklos pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, dydžio;

2) už Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įpareigojimų (nurodymų) nutraukti neteisėtą veiklą, pakeisti naudojamą apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemą, už reguliuojamosios veiklos sąlygų pažeidimus – nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki vieno procento geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo bei paviršinių nuotekų tvarkytojo metinių reguliuojamosios veiklos pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, dydžio.

2. Baudos nepriskiriamos būtinioms sąnaudoms ir neįskaičiuojamos į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas.

3. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui už Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, jos įgaliotų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, ar asmenų, nurodytų šio įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, reikalavimų, duotų atliekant šio įstatymo 34¹ straipsnyje nurodytus veiksmus, nevykdymą Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija skiria baudą iki 0,5 procento geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo įmonės reguliuojamosios veiklos metinių pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais. Kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims už šioje dalyje nurodytus pažeidimus Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija skiria baudą iki 6 000 eurų.

4. Asmenims, vykdantiems geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklą neturint geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos, skiriama bauda nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki 3 procentų metinių veiklos pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, dydžio.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, skirdama baudą, kartu nustato protingą terminą, ne ilgesnį kaip 2 mėnesiai, pažeidimui pašalinti, jeigu pažeidimo pašalinimas yra objektyviai įmanomas. Jeigu pažeidimas yra mažareikšmis, tai yra geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo įmonė nepadarė esminės žalos kitų asmenų interesams, nutraukė pažeidimą, pašalino pažeidimo padarinius, o teisės aktų reikalavimų laikymasis atsižvelgiant į faktines aplinkybes gali būti užtikrintas kitais būdais ir (arba) kitomis priemonėmis, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, gali taikyti įspėjimą, neskirdama baudos.

6. Geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams skiriamos sankcijos diferencijuojamos atsižvelgiant į:

- 1) pažeidimo pavojingumą;
- 2) pažeidimo trukmę;
- 3) pažeidimo padarinius;

4) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.

7. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pažeidimą padaręs geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas savo noru užkirto kelią žalingiems pažeidimo padariniams, padėjo atskleisti pažeidimo aplinkybes, nedelsdamas ėmėsi priemonių pažeidimui pašalinti. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nustatydamas sankciją, atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis gali pripažinti ir kitas šiame įstatyme nenurodytas aplinkybes.

8. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas kliudė nustatyti pažeidimo aplinkybes, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydamas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nurodymo nutraukti neteisėtą veiklą arba padarė pažeidimą, dėl kurio per paskutinius 12 mėnesių geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui buvo skirta sankcija.

9. Skiriamos sankcijos dydis nustatomas įvertinus šio straipsnio 6 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytas aplinkybes. Nustatytos sankcijos mažinamos, jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, arba didinamos, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, sankcijos dydis nustatomas atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą.

10. Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai svarstant sankcijos skyrimo klausimą, dalyvauja geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo, kuris įtariamas padaręs pažeidimą ir kuriam gali būti skiriama sankcija, vadovas ir (arba) jo įgaliotas atstovas, kurie turi teisę būti išklaudyti ir pasiaiškinti. Įtraukus sankcijos skyrimo klausimą į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos posėdžio darbotvarkę, apie posėdžio datą ir laiką geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui, dėl kurio veiksmų yra pradėta sankcijos skyrimo procedūra, raštu pranešama ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki posėdžio. Nustatant sankcijos skyrimo svarstymo datą, geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui turi būti suteikta teisė pateikti paaiškinimus ne trumpiau kaip per 14 darbo dienų iki sankcijos skyrimo klausimo svarstymo datos. Jeigu šie asmenys nedalyvauja, sankcijos skyrimo klausimas gali būti išnagrinėtas tik tais atvejais, kai yra duomenų, kad jiems laiku pranešta apie šio klausimo nagrinėjimo vietą, laiką ir negautas prašymas atidėti klausimo nagrinėjimą. Tinkamu pranešimu laikytinas pranešimas, išsiųstas registruotu paštu Juridinių asmenų registre nurodytu buveinės adresu, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą, arba pranešimas, išsiųstas Juridinių asmenų registre nurodytu elektroninių siuntų pristatymo adresu. Kai yra gautas prašymas atidėti klausimo nagrinėjimą, klausimas gali būti išnagrinėtas nedalyvaujant asmeniui, jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, pripažinusi neatvykimo į posėdį, kuriame bus nagrinėjamas klausimas, priežastis nesvarbiomis, atmeta asmens prašymą atidėti klausimo nagrinėjimą.

11. Sankcijos skyrimo klausimo svarstymas posėdyje yra viešas. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos iniciatyva ar geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo vadovo ar (ir) jo įgalioto asmens motyvuotu prašymu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija procedūriniu sprendimu gali paskelbti žodinį sankcijos skyrimo klausimo svarstymo posėdį uždaru, kai Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

siekia apsaugoti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo komercines paslaptis, asmens duomenis ar kitą konfidencialią informaciją. Uždarame Komisijos posėdyje dalyvaujantys asmenys privalo neatskleisti posėdžio metu sužinotos komercinės paslapties, asmens duomenų ar kitos konfidencialios informacijos. Už tokios informacijos atskleidimą asmenys atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

12. Sankcijų skyrimo klausimai svarstomi, pažeidimų tyrimo procedūros vykdomos Sankcijų skyrimo taisyklėse nustatyta tvarka.

13. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimas dėl sankcijos skyrimo turi būti priimtas per 6 mėnesius nuo pažeidimo nustatymo dienos. Tęstinio pažeidimo atveju sankcija gali būti paskirta ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo pažeidimo paaikšėjimo dienos. Už pažeidimus, nuo kurių padarymo dienos praėjo daugiau kaip 5 metai, sankcijos negali būti skiriamos.

14. Už tą patį pažeidimą gali būti skiriama tik viena sankcija. Sankcijos skyrimas neatleidžia nuo pareigos, už kurios nevykdymą paskirta sankcija, vykdymo.

15. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos paskirta bauda į valstybės biudžetą sumokama Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka ir terminais.

16. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimas dėl sankcijos skyrimo per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

17. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimas dėl sankcijos skyrimo įsigalioja po 30 dienų nuo jo priėmimo dienos, jeigu per šį laiką įstatymų nustatyta tvarka sprendimas nebuvo apskūstas teismui. Tuo atveju, jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija sprendimu ne tik skiria sankciją, bet ir nustato įpareigojimus, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo dalis dėl įpareigojimų nustatymo įsigalioja sprendimo priėmimo dieną, jeigu pačiame sprendime nenustatyta vėlesnė jos įsigaliojimo data. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo dėl įpareigojimų nustatymo apskundimas teismui įpareigojimų vykdymo nesustabdo, jeigu teismas nenusprendžia kitaip.

18. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimas dėl baudos skyrimo yra vykdytinas ir vykdomasis dokumentas.

19. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo dėl sankcijos skyrimo ir įpareigojimų nustatymo nuorašas asmeniui išsiunčiamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**39 straipsnis. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų privatizavimas**

1. Nuosavybės teise valstybei ar savivaldybei priklausantys geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai negali būti privatizuojami.

2. Nuosavybės teise valstybei ar savivaldybei priklausantys geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai negali būti perduodami valdyti koncesijos pagrindais.

40 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 2 tomas, p. 26) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1137/2008 (OL 2008 L 311, p. 1).

Papildyta priedu:

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1246](#), 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 157-7978 (2010-12-31), i. k. 1101010ISTA0XI-1246
Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 5, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-939](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-17, i. k. 2014-07685
Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1312](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-14, i. k. 2014-16875
Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 38 straipsnio pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1618](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-21, i. k. 2015-06063
Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9 straipsnio pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2093](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19416
Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 37 straipsnio pakeitimo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2292](#), 2016-04-07, paskelbta TAR 2016-04-12, i. k. 2016-08688
Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 12 straipsnio pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-999](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01011

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1164](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-29, i. k. 2018-08638

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3, 10, 12, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1629](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18919

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3, 9, 26, 33 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1892](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00098

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 2, 3, 6, 9, 10, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 32, 33, 34, 35, 38 straipsnių ir dešimtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34-1, 35-1 straipsniais ir priedu įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2897](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10871

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas